

AVE MARIA

Naročnina za celo leto za Ameriko \$2.50. Za Evropo \$3.00.
Naročnina za pol leta za Ameriko \$1.50.

List v obrambo sv. vere med ameriškimi Slovenci

ŠTEV. (No.) 16. AUGUST, 15th 1923. LETO (Vol.) XV.

Naloga in namen vere v življenju narodov.

Rev. J. C. Smoley.

Sv. Evangelij nam pripoveduje krasen dogodek iz življenja Kristovih apostolov. Ko je Gospod v puščavi Haran nasitil 5000 ljudi, s petero hlebi in dvema ribama, hotel je biti sam. Razpustil je množice in proti večeru ukazal apostolom, da bi se vrnili v svoji ladijici čez genezaretsko jezero na svoje domove. Apostoli so ubogali. Ker je bil jako neugoden veter, gonil je ladijico semtertja do ranega jutra. Tu pa je naenkrat k njim prihajal po morji Kristus. Ko so ga zapazili, da hodi po valovih, so se prestrašili in vzkliknili: "Prikazen je, in so strahu zavpili." (Mat. 14, 26; Mark. 47, 49). Zatopljeni v misli, kako bi se rešili iz valovja, da se ne bi potopili, so popolnoma pozabili na Jezusa, svojega Gospoda.

V tem dogodku tiči globok simbol, globok pomen. I ljudje našega časa so zatopljeni v skrbi za svoje vsakdanje, fizično življenje. V nemiru, v valovju raznih krivih nauk in zmot, pozabljajo na Boga, pozabljajo na Jezusa Kristusa, in kriče, ko slišijo njegove besede: "Prikazen je!" — — — Bog, Jezus Kristus, je prazna izmišljotina ljudi, Boga ni bilo in ga ni. Verni ljudje so živeli kakor v sanjah . . . Ve-

ra jim je bila nekaka omotica, bila je človeštvu potrebna v njegovi detinski dobi. Sedaj pa je čas, da se človeštvo teh zmot otrese in da gleda v obraz vede in znanosti brez Boga, brez Kristusa. To slišimo od vsepovsod.

Pokažem naj vam danes, da je Bog resnica, da je človeštvu nemogoče brez vere mirno in zadovoljno živeti. In ker naša doba mefi vse edinole po koristi, po dobičku, kate-rega ima kedo od kakega nauka, bom govoril najprej o tem, kako funkcijo, kako nalogo, kak cilj ima vera v življenju posameznega človeka in v življenju narodov.

Med glasove brezverskega morderstva, ki je učilo, da ni Boga, da ni neumrjoče duše, med glasove brezverskih prerokov Schopenhauera, Haeckel-na, Nietzsche-a v Nemčiji, Comta v Franciji, Herberta v Angliji, se je oglasil glas vere! Poglejte in premislite, kakšen dobiček prinaša vašemu življenju! In ko preračunite, kakšno korist imate od vere, se ne vprašajte, odkod njen izvor, kak njen obseg, kaj njena resnica. Vera je vam koristna, zato je resnična in dobra." Mi se sicer ne moremo strinjati s tem da bi bila vera zato resnična ker je koristna.

Ravno narobe je res, ker je resnična je koristna. Resnica osvoboduje in oblažuje, zato tudi vera. Življenje posameznih in narodov to spričuje. Prepričajmo se!

I.

Pravim: Edinole vera mi da odgovor na vprašanje, čemu živim, kak namen ima moje življenje.

Naravne vede si tega vprašanje nikoli ne stavijo in na to vprašanje tudi odgovora ne dajo, ker ga dati NE MOREJO. Veda zasleduje, preiskuje sestavo, tek nebesnih teles, njihovo medsebojno razmerje, in povsod opazuje neko občudovanja vredno zakonitost in red. Veda preiskuje razvoj zemlje v njenih posameznih dobah, življenje stvarstva, in povsod opazuje občudovanja vredno zakonitost in red. Veda opazuje, proučuje človeka, proučuje funkcije posameznih človeških organov; veda ima sredstva za bolne ude, ona zna in ve, kako ude, ki so neozdravljivi, odstraniti. Pove nam veda, kako živeti. Toda veda molči, ko jo vprašamo: "ČEMU SMO NA SVETU?" Besede učenjaka Dubois-Reymonda: "Ignoramus et ignorabimus" — ne vemo in ne bomo vedeli — — — nam najlepše pove, kako daleč sega veda.

In vendar hoče človek v prvi vrsti vedeti, kak namen ima njegovo življenje. Čemu živim? "Quam ob causam sumus" — — — Čemu smo tu na svetu???"

Na to vprašanje nam da pa odgovor v vseh časih, pri vseh narodih edinole vera. Vse vere brez izjeme, od najstarejših ver doli do Kristusove, nas enoglasno uče, da človek živi, da bi se pripravil za večnost. Življenje je samo potovanje — zemlja je samo preddvorana nebes. In po tem, kako sem živel, bom prejel po smrti plačilo ali kazen. To je prva in glavna naloga vere. Opozarja me na vrednost življenja, njegovo ceno. Vera me uči, da moramo svoje življenje od zibelj pa do groba izpolniti z dobrimi deli, — — — in v tem je obsežen ves pomen človeškega življenja.

Razmerje vede in vere pojasnjuje filozof F. Paulsen s sledečimi besedami: "Če vidim list papirja, ki je potiskan z različnimi črkami, vem, da gre za dve vprašanji; prvo: "Kako so te črke nastale", in drugo: "Kaj te črke pomenjajo?" Na prvo vprašanje odgovorimo: "S pomočjo stavca in tiskarskega stroja". Na drugo odgovarjamo s premissljevanjem, kaj te črke pomenjajo. Ravno tako je s spoznavanjem narave. Veda nam pove, kako in iz česa je svet sestavljen, vera nam podaja njegov namen".

Kdor te vere nima, temu je življenje uganka, za njega življenje nima pomena. Veliki naravoslovec Aleksander pl. Humboldt napisal je kot 80-letini starček, ko je bil na vrhuncu svoje slave, sledeče besede: "Celo življenje je največja ne-

umnost. Ko se je človek 80 let trudil, preskušal in proučaval, mora končno priznati, da se je zastonj trudil, da je bilo zastonj njegovo proučavanje. Ko bi vsaj vedeli, čemu smo na svetu!" — — Kako žalostno priznanje iz ust velikega učenjaka! Veda, znanost ga je pustila v nevednosti! Tu pride človeku, ko si ne ve pomagati vera na pomoč in mu da odgovor na vprašanje, čemu je na svetu. Ta odgovor dobi že otrok, kakor hitro vzame katekizem v roke. Ta odgovor človeka vpokoji in zadovoljuje. Če je človek morda pozneje tudi izgubil vero, vendar še vedno ceni življenje, kakor ga je vera kedaj učila. Solnce vere mu je sicer zatonilo; toda njegovo obnašanje in ravnanje, njegovo delovanje še vedno obseva večerna zarja . . . (Konec sledi.)

Koliko je duša vredna.

Veliki frančiškanski misijonar sv. Bernardin Sijenski je nekoč vrednost človeške duše na sledeči izvirni način opisal:

Nekoč, tako pripoveduje, je vrag poslal enega svojih poslancev k Bogu, s ponudbo, da je pripravljen ustaviti svoje sovražnosti proti njemu in skleniti mir, toda le pod pogojem, da mu prepusti del svojega stvarstva. Bog je bil s predlogom zadovoljen in začel s poslancem po-

gajanja, kaj bi bil pripravljen sata-nu v dosego miru odstopiti. Najprej mu je ponudil vso zemljo, razun ljudi, oz. njih neumrjočih duš. Vrag pa s tem ni bil zadovoljen, češ da nima veselja neprestano zemlje vrtiti. Zatem mu je ponudil vse vodovje. A tudi kraljevska krona nad vodami mu ni dišala, čeravno si je želel iz ognjenega morja v hladilne reke in planinska jezera. Ponudil mu je vse ozračje. Odklonil je, čeprav si je zaželel hladilnega vetra. Bil je

pripravljen mu prepustiti ogenj. Toda tega je bil že preveč sit. Tudi za ozvezdje se mu je lepo zahvalil, ker bi bila preblizu skupaj. "Kaj pa vendar hočeš, da se končno pobotava"? ga vpraša Bog. — "Eno samo človeško dušo mi daj," pravi, "pa bova prijatelja". — "Te ti pa ne morem dati", odgovori Bog, "ker ta je po moji podobi ustvarjena". Tako so se pogajanja razbila in vojska mej obema je na novo zadivjala.

LILIJA IZ RAJA.

K.

Pisec "Lilije" je bil zadnji mesec tako preobložen s stanovskimi dolžnostmi, da mu je popolnoma zmanjkalo časa za drugo delo. Zato naj čitatelji oprostite, da toliko časa ni bilo nadaljevanja.

Množica, ki je spremljala Jezusa v mesto Najm, se je komaj razdelila na dve strani ob cesti, ko se je približal pogreb.

Takoj se je videlo, da je bil človek, katerega so nesli k večnemu počitku, vbog, kajti pogreb je bil skrajno reven. Niti običajnih piskačev in trombetačev ni bilo, katere je imel vsakdo, ki je le količkaj premogel. Tudi na pogrebcih se je to videlo, kajti na njih nisi videl bogatih oblek, bogatinov ni bilo opaziti mej njimi. Tudi nosači so bili očitno iz revnih slojev. Vendar je morala biti družina mrličeva skrajno priljubljena v mestu, kajti za nosači je šla velika množica sosedov, da skažejo rajnkemu zadnjo čast. Tiho se je bližal sprevod Jezusu, na obrazih vseh se je videla globoka žalost in sočutje.

Mrlič je ležal na nosilnicah, zagrnen v bel mrtvaški prt. Ravno je prišel do Jezusa. Mati Marija je stala prav tik svojega božjega sina. Takoj za nosilnicami je pa stopala samo revna stara ženica, ki je glasno ihtela. Nihče ni šel ž njo, znamenje, da mrlič ni imel velikega sorodstva, da je bila samo ta žena njegovo bližnje sorodstvo. Da, na prvi pogled je vsakdo videl, da je ta mrlič edini sin svoje matere, da je ta stara omahujoča revna ženica njegova ma-

ti. Težko je stopala za nosilnicami. Nosači so šli zelo počasi, pa jih še ni mogla dohajati. In kako bi ne bili ti koraki težki, saj ji neso edino upanje, edino oporo njenih starih let — v črni grob.

Ali ste že videli pogreb, ko so nesli materi vdovi sina edinca v grob? Ste čuli kosti in mozeg pretresujoče ihtenje žalostne matere? Gotovo ga ni srca, katero bi ne bilo ginjeno pri taki priliki in ni ga očesa, ki bi ne porosilo sočutne solze. "Uboga mati!" ta sočutni vzdih se gotovo izvije iz prs vsakega, ki vidi tak prizor.

Kaj pa še-le čuti materino srce samo, o to pa ve samo ono materino srce, ki je samo čutilo to strašno nesrečo. Strašen udarec za materino srce je, ako ji umrje ljubljene sin, ljubljena hči, zlasti, ako je mati stavljala nanj ali nanjo svoje edino upanje. Vendar, ako ji ostane še živ mož, še živ kak drug otrok, jo to tolaži v nesreči. "Mati izgubili ste sina, saj sem jaz živ, živa", jo tolaži preostali otrok. In res materino srce najde opore v tem prepričanju, da se ne potopi v morje bolesti.

A tu pa stopa za nosilnicami mati sama, stara, in poleg tega še vdova. Pokopala je že moža. Kako grenka ji je bila ta pot k grobu takrat. Vendar, saj ima še otroke. Toda nesreča se ni ustavila pri smrti ljubljenega moža, pobrala ji je še ljubljene otročiče drugega za drugim. In danes — zadnji gre v hladno

zemljo. "Sama! Sama na svetu. Popolnoma sama in to na stara leta!" ji je donelo po užaljeni duši in ni čuda, da je zopet in zopet obrnila s solzami zalite stare oči na nosilnice, kjer je ležalo njeno zadnje upanje, njeno življenje, njeno vse na svetu — mrtvo. Kdo bi se potem čudil, če so bili njeni koraki težki, kakor svinec, če je komaj sledila nosačem, če se je opotekala po poti.

Ravno je prišla mimo Jezusa, ko ji je bolečina skrčila njeno materino srce, da se je morala za trenutek ustaviti, da zbere svoje zadnje moči in se ne zgrudi na tla. Pri tem ji je pa pogled ušel na desno stran ceste, kjer je stal Jezus in njegova mati Marija. Objokane oči nesrečne matere so se vjele s sočutnimi očmi matere Jezusove. Tudi Marija je imela solze v očeh. V trenutku je spoznala vse gorje in vso nesrečo te uboge žene.

Takoj je spoznala, kar je spoznal vsakdo, "udova je in to je njen edini sin". In njeno sočutno srce se je skrčilo, da je tudi ona zaihtela v sočutnem joku. V duhu ji je njena duša pohitela za nekoliko mesecev naprej — v veliki petek . . . ko bo tudi ona, uboga vdova, šla jokajoča za svojim Sinom edincem, svojim ljubim Jezusom, katerega bodo vlekli v strašno smrt, ko bo tudi ona spremljala svoje dete, luč svojih oči, srce svojega srca, ljubega Jezusa s Kalvarije — k grobu. In zatrepetalo je njeno srce še bolj.

Sicer je ženica zopet povescila oči

in si obrisala grenke solze. Toda pogled na to ženo poleg tega preroka, katerega je poznala, saj ga je že videla, jo je tako nekako čudno pretresel. Milina tega obraza, sočutje, katero je brala na njem, jo je ganilo. Kakor rosna cvetlica, ko jo poljubi prijeten solnčni žarek, se je zganila in dvignila in še enkrat pogledala to čudno ženo prav naravnost v obraz. Toda sedaj se oči niso več srečale. Videla je, kako se je ta žena nagnila zaupno na "peroka iz Nazareta", ga gledala s toliko zaupno milino, da je začutila materina trpeča duša, da nekdo za njo prosi usmiljenja.

In res! Ko je Marija videla to vbogo nesrečno mater in v trenutku spoznala vse gorje, ki stiska to nesrečno bitje, ko so se njene oči srečale z očmi vdove in si jih je ona zakrila, da si obriše solze, nagnila se je takoj k Sinu, ga proseče pogledala v njegove oči in se ji Sin ni mogel ustavljati. Tudi njegovo občutno srce je začutilo sočutje z nesrečno materjo. Vsaj je to božansko srce v svoji nežnosti čutilo človeško gorje bolj, kakor vsako drugo srce in imelo z njim večje sočutje, kakor ga je pa sploh zmožno kako drugo.

"Sin, usmili se je!" je pošepnila Mati svojemu Sinu.

Toda ni bilo treba materine prošnje, kajti Jezus se je že dvignil s kamna, na katerega se je vsedel in stopil k vdovi.

"Ne jokaj!" ji je rekel in jo prijel za roko. Videlo se mu je na obrazu, kako se mu smili.

Vsi navzoči so se spogledali in se začudili.

"Kaj bo neki naredil?" so se vsi s pogledi vprašali.

Objokana mati je čula sladke besede sočutne tolažbe in je še glasneje zaihtela, kajti tolažilne besede preroka so ji šle do srca in bile za globoko njeno rano v srcu kakor hladilen balzam, zato so se ji solze še obilnejše vlije po licu in glasnejši je bil njen jok. Solze in jok so namreč hladilo srčnih ran. Gorje, kdor se ne more zjokati. Tako srce

rado počí v preveliki boli. Hitro si je obrisala solze z oči, se ustavila in naslonila na preroka. Njena duša je začutila pričujočnost božanskega usmiljenja . . . Toda Jezus je takoj stopil od nje za nosači, ki niso videli, kaj se godi za njimi. Ko jih je došel, se je dotaknil par, v znamenje, da naj se vstavijo. Nosači so bili itak že utrujeni, zato si niso dali tega dvakrat veleti. Dejali so nosilnice na zemljo in se vstopili ob strani mrliča.

Vsa množica je radovedno gledala ta celi prizor, češ, kaj bo sedaj? Ali bo molil nad njim? Ali bo naredil kak govor na mater in pogrebce?

Toda v tem je že stopil pred pare ter odgrnil mrliški prt z obraza mrliča. Mladeniški blede obraz se je pokazal. Da, mladenič je bil to, v cvetju svoje najlepše mladosti. Mirno je spal večno spanje. Ko je mati zopet zagledala mrtvi obraz svojega ljubljence, je z nova zaihtela in v svoji veliki boli kriknila, da je njen obupni glas daleč na okrog odmeval in presunil vsakega, ki ga je čul. Ni ga bilo suhega očesa v celi množici.

V tem je pa pristopila k nji Marija in jo podprla, da ni omahnila.

"Zaupaj hči," ji je šepnila.

Vse je bilo za trenutek tiho in ginjeno, kakor bi vse čutilo, da se bo zgodilo nekaj velikega in skrivnostnega, česar svet še ni bil pričal. Vse je imelo oči vprte v pare in v Jezusa pred njimi. Naenkrat se Jezus dvigne. Vseh oči vanj bulijo. Neka posebna veličina odseva z njega. Vse obide neka sveta groza.

"Mladenič, rečem ti, vstani!"

Vsa množica je razločno čula te besede, ki so bile izgovorjene veličastno in so odmevale v hladno jutro.

Kaj je to? Mrlič se giblje? Je li mogoče? Vsa množica si pomane oči, kakor bi se hotela prepričati li vidi prav. Morda jo vid moti? Ne, ne! Resnica je, kar vidijo, velikanškega čudeža so pričal.

Mladenič se počasi dvigne na parah. Nosači prestrašeni zakriče in zbeže proč od par k množici.

Mladenič gleda začudeno okrog sebe. Pogleda množico na levi in desni. Vidi od strahu blede obraze. Potem pogleda sebe, kje je. Pare? Da, pare. Mrlič je bil. Prime se za čelo, kakor bi se hotel prepričati, če čuti. Potem pa pogleda postavo, ki je stala tik pred njim, mogočno vzravnana.

"Jezus iz Nazareta!" zasepeče, komaj slišno. In Jezus ga gleda s toliko ljubeznjivostjo in toliko milino, da ga takoj mine prvi strah. V trenutku spozna vse, kaj se je z njim zgodilo. Hoče planiti s par, da bi pokleknil pred Boga, kajti veroval je vanj, toda Jezus ga prestreže. Prime ga za obe roki in mu pomaga s par. Potem ga pelje k materi.

Tiho je stala mati, kakor nema naslonjena na Marijo. Ves dogodek je videla. Pazno je sledila vsemu, kar se je prav kar zgodilo. In ko se je mrlič na parah zganil in se dvignil, je bilo preveč za njene živce. "Sanjam! Zmešalo se mi je od žalosti," govori kakor v omotici. Da bi bilo kaj takega mogoče, da bi bilo vse to res, kar vidi? . . . Ne, ne! To ni mogoče. In prišla se je za čelo, na katerem ji je stal mrzel pot.

Jezus pripelje mladeniča k njej, ki se še vedno ne zaveda resnice. Marija odstopi. Brez vsake besede sklene Jezus roke materine in sinove — še predno spregovori: Tu, mati, imaš mrtvega sina! — Sedaj še le, ko ga je držala v svojih ljubečih rokah in ga pritislila na srce, se je zarvedla.

"Sin moj!"

"Mati moja!"

Zakričala sta mati in sin in se objela. Čustev, katere sta čutili ti dve srci v tem trenutku, je nemogoče popisati. Objeta sta oba glasno ihtela ginjenja.

Tudi množica ki je gledala ves ta prizor in videla vse, kar se je godilo čula besede, ki so se govorile, je zaihtela. Vsi so bili tako presenečeni, da nihče ni mogel spregovoriti besede. Posebno ko so zagledali, da se mrlič pregiba, da je sedel, da gleda okrog sebe, da govori, jih je napolnilo s svetim strahom in grozo. Še-le

ko sta se mati in sin objela, ko sta zakričala v skrajnem presenečenju "Mati," "Sin," se je tudi množica zavedla resnice in vskliknila: Čudež, čudež! Vse je kričalo in se začelo gnesti okrog presenečenih oseb. Vsakdo se je hotel prepričati, je li to res mrlič, katerega so nesli k pogrebu. Zato so mu hoteli vsi seči v

roke, se ga dotakniti, da se prepričajo, če je res on.

Da, res je bil! Živ je! Bleda lica je zardela sveža zdrava kri, oči so oživele in sijale kot prej. Živ je in zdrav je!

Jezus je stopil zopet na stran poti in sedel nazaj na kamen kjer je bil preje in Mati Marija je sedla poleg. Toda takoj sta vstala in odšla

dalje, proti sv. mestu. Ko so se vsi prepričali, da je vse resnica, kar so videli in jih je minul prvi strah, so začeli kričati navdušeni: Velik prerok je vstal med nami in Bog je obiskal svoje ljudstvo.

To govorjenje o njem se je pa razglasilo po celi Judeji in po vsih krajih na okoli.

Luč v noči.

(Joergensen, parabole.)

Dr. Fr. T.

Ta, ki to-le piše, je stal pred nekaj leti z mladim redovnikom ob oknu nekega samostana. Pomladanski večer je bil, mrak je prišel, iz gozda, razprostrtega čez visoke gore, se je čulo zadnje čivkanje in ščebetanje ptic, katere so se spravljalje k počitku. Sicer je pa bilo vse tiho; prve zvezde so zasijale iz globoke brezkončnosti.

Stala sva in govorila o velikih mestih, katere sva oba poznala, ki so ležala v daljni daljavi, in kjer se je zdaj večerilo kot tu. Nad vse ceste se je zdaj razlivala ostra, bela luč, in vsi trgi so bili močno razsvetljeni od električnih žarnic. In nikdo ni gledal neba in njegovih zvezd, ampak oči vseh ljudi so bile uprte na bliščeče človeške stvari. In vozovi so drdrali urno po cestah, kot bi bili na lovu na srečo, in kavarne in gledališča so se polnila, in greh je hitel, napudran in nališpan, skozi mesto, in brezdelje mu je sledilo po parfumirani sledi. In jasna luč in močan hrup sta se dvigala proti nebu, kot da bi hotela kljubovati tihi noči božji in jo uničiti.

O tem sva se menila, in redovnik, ki je stal pri meni, je dejal:

"Nekoč sem bral, da se vidi iz zrakoplova, ko se je povspel zelo visoko, zemlja vsa drugačna; da nam-

reč nima več oblike kroglice, temveč ravno nasprotno: kot globoka skodla je, ki postaja globlja in globlja, čim više se dviga letalo.

"Jaz smatram to kot primero za gledanje, v katerem opazuje Bog svet iz svojih svetih nebes. On ne vidi reči tako kot jih mi vidimo, ampak ravno nasprotno. Pomislite, da je on Bog nasprotij! Pomislite, da se je on, kralj sveta, dal pribiti od svojih lastnih stvari na križ, in da ima najbednejši potepuh na zemlji oblast, zabiti žeblje globlje v ranjene roke svojega Stvarnika in pritisniti trnjevo krono močnejše na njegovo sveto čelo! O, če bi pomislili prevzetni prostomiselniki, ki zaničujejo in preganjajo Jezusa, kako zapuščen, kako samotni, kako zasmehovan visi vsemogočni Bog na svojem trdem lesu križa in čaka na ljubezen ljudi, jaz mislim, da bi se marsikatero ledeno srce raztopilo, in marsikateri nevernik bi se zgrudil kakor Savel na kolena in bi se mu zasmilil Oni, katerega je doslej preganjal.

"Kajti božje merilo ni merilo človekovo. Visoko mu je nizko, in njegov duh išče dolin, skromnih krajev.

"Zato tudi mislim, da je ta luč, v kateri žarijo ona velika mesta sle-

hern večer, — ona napačna in opojna luč posvetnega razveseljevanja in paganske modrosti — v božjih očeh neizmerno manj dragocena in čislana, kot pa eno samo brleče okenice v borni kmečki sobi, kjer moli pobožna družina pri svitu samotne lojenke svoj večerni rožnivenec. Jaz mislim, da je ona velika, močna, bela luč, ki je znak napredka in izobrazbe in se kot taka baša in ponaša, za Boga le tema in črna noč, in da Bog spozna v slabotni sveči v kmečki bajti luč od svoje lastne luči, — katera je edina prava prosvitljenost in resnična izobrazba.

"In tako gleda Bog, ko se razgleduje v dolgih nočeh na zemljo, na njej le temo prepada, kjer ljudje mislijo, da izvira luč kot iz žuborečega vira. Na kakih poljih pa vidi luči marsikatero domačije, katere gorijo kot mirne podobe večnih nebeških zvezd."

Stemnilo se je, ko je mladi menih govoril. Doli v dolini pa se je zasvetilo okno za oknom.

Počasi in slovesno je dvignil redovnik svojo roko in je naredil križ nad nizke hiše vasice. Potem se je obrnil in odšel, in ob slovesu me je pozdravil s svojim običajnim pozdravom:

"Hvaljen Jezus!"

S p o m i n i .

G. M. Trunk.

(Dalje.)

Navesti moram še en čuden izraz, ki je skrivnosten, vsaj za me, ki pravim, da pri presojanju dogodkov ljudske duše ni vnevar puščati.

V Bačah je V. Baumgartner p. d. Nemeč ali Bukovnik, hud nemiškutar. Baranta z lesom in je bil že več let župan bekštajnske občine. V šoli sva sedela skupaj. Pred glasovanjem je mož omahoval sem in tja. Glasov je imel precej za seboj. Večkrat sem zaupno z njim govoril. Mož je uvidel, da bo trgovina z lesom in z njo njegova obstojnost skoroda uničena, ako se postavi proti Jugoslaviji in ta zmaga. Ne meni, pač pa drugim je dal častno besedo, da bo ostal doma, ker mu to bolje kaže, kakor se je sam očitno izrazil. A kaj se je zgodilo? Ta mož, ki je drugače jako brihten in je dobro preudaril kaj dela, je zadnje dni pred glasovanjem začel strastno agitirati za Avstrijo in se s celo svojo družino, ter vsemi svojimi privrženci vdeležil glasovanja proti Jugoslaviji. Prijatelj Plož ga je še pred razglasitvijo radi tega prijel, češ obljubil si, da ne pojdeš glasovat. Baumgartner se je nasmehnil. Sicer ga je zbolelo, ker mu je vest očitala, da je "figa mož", vendar se je skušal opravičiti. Pa ravno ta opravičba je jako značilna za presojanje pojavov.

Rekel je: "Vedel sem preje, da vi Jugoslovani propadete." Prosim, ni rekel: "Sem domneval, slutil, bil prepričan, ampak vedel sem". In v resnici je moralo tako biti. Saj če bi samo slutil, domneval, bil osebno prepričan, bi se bil gotovo desetkrat premislil, predno bi bil svojo obstojnost postavil na kocko. On je moral res vedeti, da bomo propadli, ker je tako očitno in odločno nastopil za Avstrijo. A odkod je vedel? Kdo in kako mu je povedal? Morda bo kdo rekel: So pač Nemci šteli in našli večino. Morda, pravim, a

Baumgartner ni tako neumen, da bi bil samo na tako štetje zidal svoj biti ali ne biti, posebno, ker se je ravno on v svoji domači občini, kakor sem že omenil, kar za sto glasov vstrel. On je menil, da bodo imeli Nemci 400 glasov, v resnici so jih imeli samo 200. Toliko je bilo nemško štetje vredno.

Ne! Moral je imeti neovrgljiv in neizpodbiten dokaz za naš poraz, da je tako strašno hazardno igral. Jaz si tolmačim ta duševni pojav tako, da je dobil njegov brat, živinozdravnik v Beljaku, ki je bil še strasten nemiškutar, poročilo izza kulis, toraj zvedel, kako mislijo narediti, ter to bratu sporočil, na kar je on lahko mirno, brez nevarnosti za biti in ne biti snedel besedo. Meni je ta psihološki pojav razlog, ne dokaz za moje prepričanje, da je bila naša usoda že koj po zadnji seji plebiscitne komisije zapečaten. Toraj niso odločevali naši glasovi. Skrinjice so bile naša smrt.

XV. NAČIN GLASOVANJA. — ŠKRINJICE BREZ NAŠE KONTROLE. — PRVI POJAVI. — PROPAD.

Način, kako se je glasovalo je znan. Vse je uredila antanta, oz. plebiscitna komisija. Naš zastopnik je skušal doseči, kar bi nam bilo hasnilo, ali vsaj ne škodovalo. Reči moram, da nam način sam na sebi ni bil ravno v kvar. Razmotrivali smo, posvetovali se, pretehtavali, a pri tem pregledali glavno točko — skrinjice. Tu je, po mojem mnenju, pes pokopan, kakor pravi nemški pregovor. Pregledali smo, pravim, četudi ne popolnoma prezrli. Smo govorili o tem, da bi se na potu iz občin na sedež distriktnih svetov (District counsel) kaj ne pripetilo, kake nepostavne manipulacije. Sklepali smo o tem, kako kaj tacega

preprečiti, a izvršilo se je to le mestoma, sicer pa pustilo vnevar. Prav ničesar pa nismo storili, da bi bile skrinjice varne na krajih, kjer se je štelo. Tu je Arhimedova točka, tu je naš grob. Tu mora zgodovina zastaviti ostrost svoje kritične preiskave, ako hoče rešiti uganko plebiscitnega izida, zagonetko našega poraza.

Določbe so bile natančne in navidezno jasne. Po končanem glasovanju se skrinjice zapro in zapečatijo. Ključe in pečate oskrbi seveda plebiscitna komisija. Antantin zastopnik sam jih prepelje na sedež komisije. V pondeljek se začne štetje. Ljudje božji! Recite, če nismo bili slepi, zabito slepi, slep tudi jaz sam, tako slep, da mi je šele g. Janežič iz Podgorja odprl oči.

Od trenutka, ko so bile skrinjice zaprte in zapečatenene in je antantin zastopnik v vsaki občini vzel s seboj ključ in pečat (pardon, le v Selah so bili tako brihtni, da so hoteli ključ in pečat obdržati, a jim ni vspelo, kar pa ne zmanjšuje previdnosti selanskih kmetov, ki so nas v tem slučaju v inteligentnosti vse posekali), od tega trenutka pravim, nismo imeli prav nobene kontrole več naših glasov. Skrinjice, v katerih je bila naša usoda, kakor so se izrazili kmetje v Selah, smo prepustili cele noči antantarjem, stražili so jih njih vojaki. Pol ure zadostuje za vsako manipulacijo, pa so imeli neovirano priliko vso prvo noč in še drugo, dasi ena popolnoma zadostuje.

"Strašno obsodbo si upaš dvigniti proti antantni komisiji," mi bo kdo rekel. Res je gorostasna, da bi se jo skoraj bal zapisati, ko bi jo naprtil antantni komisiji kot taki. Toda jaz ne dolžim nje, temveč one, katerim so Nemci odprli srca z zlatim ključem svojih milijonov. Antantni vojniki so govorili: Wir hel-

fen sonst Deutschen nicht siegen.

Po glasovanju, ko sem bil že v Bačah, prideta k meni dva člana francoske komisije v neki zasebni zadevi. Vprašata me: "Kako, gospod župnik, je bilo mogoče, da ste Slovenci propadli"? Ko odgovorim, da po goljufiji, sta se čutila užaljena, dokler jima nisem pojasnil, da s tem ne mislim dolžiti komisije, ampak druge temne elemente, katerim je bila dana možnost nas ogoljufati. Ne dolžim Francozov, ki so bili nam vendar bolj naklonjeni kot Nemcem. Tudi oficijelna Anglija in Italija morda niste imeli direktno svojih prstov zraven. Toda razni nižji pomeškači, kakor jim navadno pravijo, in teh je bilo vse polno, so imeli precej smolene roke, ne izvzemši francozke. Saj so ravno ti namigavali tajniku Staretu: "Ali, in če nam boste kaj dali"? Nam so morali namigavati, pa jih nismo hoteli razumeti, zaupajoč v svojo pravično stvar. Nemci, ki so imeli slabo vest in zavest, so pa sami ponujali in ponujali, ponujali milijone.

O glasovanju samem imam malo pripomniti. Vobče se je vršilo mirno. Žandarji, Sokol, Orli so držali nemške tolpe v šahu. Strah, da si naši radi njih znane podivjanosti ne bodo upali na glasovanje, je bil neopravičen, vsaj kolikor jaz vem. Naši so bili po danih navodilih že zgodaj na nogah in oddali svoje glasovnice. Nemci so prišli šele za njimi. Omahljivci nazadnje, malone vsi. Vsa poročila so bila ugodna, polni upanja smo bili, da dobimo večino. Omenil sem že, da je gospod, ki je prej menil, da dobimo 35 odstotkov, sam izjavil, da jih dobimo 65 odstotkov. Vznemirilo me je in menda tudi druge, ko smo zvedeli, da je glasovalo 98 odstotkov vseh upravičencev. Tega nismo pričakovali. Zato smo sicer vedeli, da večina ne bo posebno sijajna, nihče pa ni dvomil nad njo. Ko bi bili Nemci dobili par sto, ali recimo do tisoč večine, bi bil naš poraz še nekako razumljiv. Toda 6000 večine, to je za Nemce ali božji čudež, ki pa pri njem menda niso tako dobro zapi-

sani, ali pa, o čemer sem vsaj jaz prepričan, umetna, goljufiva mahinacija.

"Dokaži, kar trdiš!" Moj Bog, ves ogromni svet s svojimi čudesi je pred očmi vsacega človeka, pa vendar toliko ljudi kriči: Dokažite nam, da je Bog svet ustvaril! Mi ne pride na misel, da bi se podstopil dokazati mahinacijo, ker žal ni bilo nobenega naših zraven. In če bi tudi bil, bi pred njegovimi očmi gotovo tega ne delali. A pojavi so tu, pojavi v številu glasov samih, ter nekaterih pripetljajih, ki so vsaj meni zadostni razlog, da se ni vse v redu vršilo. Če je pa nered, in ne-

Ksaver Meško:

TOLAŽBA.

To noč v pobožnih mislih pri Bogu v nebesih sem bil, o tebi in sebi Gospodu sem govoril.

Kot spet na svet sem se vrnil, tih mir je polnil srce. Umiri še ti se, Gospod bo skrbel za te.

red je že večina 6000 glasov, potem moramo skušati ta nered tolmačiti.

"Saj ga tolmačimo", pravijo nekateri. Vsteli smo se, ko smo preštevali naše ljudi, oz. jasneje, naši ljudje so nas varali s svojo hinavščino. Ničvredna kroška banda nas je varala s svojim dobrikanjem, da smo jo zalagali z živili, glasovala je pa z Avstrijo. To ljudstvo ni vredno, da nosi slovensko ime. Ne le avstrijski bič, njeni škorpijoni naj pojejo po njegovem hrbtu. Koroški zvon naj mu le čem preje k pogrebu zvoni, družega itak ne zasluži. In če bi kdo za nje kako solzo potočil, bi bil prav tako nespameten, kakor otrok, ki za trdosrčno mačeho joka." Ako bi bilo temu res tako, kakor ti

pravijo, potem bi bil jaz prvi, ki bi vrgel kamen nanje, na svoje rojake. Prvi bi bil, ki bi rekel, da take mevže ne zaslužijo, da jih solnce jugoslovanske svobode obsije, ampak naj se le pogreznejo v germansko egiptovsko temo, kjer je jok in škripanje z zobmi.

Toda, ljudje božji, zdaj pa jaz pridem in pravim: Dokažite, dokažite, točno dokažite, da je bilo poleg vse nemškutarke zalege 6000 še grših neznačajnežev, hinavskih mevž, ki so Koročan pognali v smrt in z njim pahnili vseh onih 15 tisoč nam zvestih v prepad, izročili jih krutemu preganjanju, odprli celo morje solza, prouzročili jok, britek strašni jok v onih hišah, kjer so bivali zvesti, navdušeni Slovenci. Dnevi po 10. oktobru so bili dnevi obupnega joka in ihtenja, da je segalo do neba, dnevi tarnanja bridkosti in strahu, kakor ga zgodovina evropskih narodov od turških vpadov sem še ni zabeležila. In jok bo trajal . . . trajal . . . morda ga ne bo konec, dokler ne polože zadnjega zavednega koroškega Slovenca v odrešilni grob neodrešene zemlje. Dokažite mi, prosim vas, drugače mi počni srce žalosti, ker sem tudi jaz sin tega zavrženega rodu, tudi jaz Korošec, toraj z njim vred vreden hrca in pfuj. Dokažite mi vas ponovno pozivljam, saj si potem ne želim družega več kot smrti. Smrt, bleđa, strašna smrt, prav nič nisi strašna, ljuba mi boš, sladka, ker me boš rešila neizmerne gorja, neizrekljive sramote. Ime Korošec bo v tem slučaju istovetno z imenom E-fijalt, izdajalec, ne eden, celih 6000.

Dosti povem vam, nikoli mi ne boste mogli tega dokazati. Če poskusite, vam naprej povem, da bodo vaši dokazi le prazne kombinacije, golo žlobodranje. Jaz vam ne morem dokazati da so nas drugi goljufali, imam za to samo razlago. A ti so tehtni, po mojem mnenju zelo tehtni, že ti kar sem vam jih navedel, a še tehtnejši bodo takoj sledili. Povejte mi vi svoje, če jih imate. Ako ne, in jaz sem prepričan, da ne, potem je bolje, če molčite.

Tvoj nedeljski tovariš.

Piše Rev. J. C. Smoley.

ŠTIRINAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Nikdo ne more dvema gospodoma služiti.

— — Mat. 6, 24. —

"Nikdo ne more dvema gospodoma služiti," pravi gospod v današnjem evangeliju, in takoj pristavlja: "Ne morete služiti Bogu in mamonu." Bog in mamon sta torej ona dva gospoda, med katerima moramo izbirati. In koga si bomo izbrali? Komu bomo služili? Kaj pomenja, Bogu služiti, je jasno; pomenja: vse naše življenje imeti obrnjeno k Bogu, vse, pa prav vse, naj si molimo, naj si delamo, vse moramo delati po volji božji. Kaj pa pomenja služiti mamonu? Pomenja: skrbeti edinole za to, kaj bomo jedli, kaj bomo pili, s čim se bomo oblačili; celo svoje življenje darovati v te svrhe, vse misli, vse delo — — za Boga se pa ne brigati.

Katero službo si bomo torej izbrali? Kristus Gospod nam pravi: "Iščite najpoprej božjega kraljestva in njegove pravice", to je: Bogu služite, ne pa mamonu! Če boste Bogu služili, boste zraven skrbeli tudi za vsakdanji kruh in obleko, kakor to Bog ukazuje, in ga boste imeli; obenem boste šli po poti proti nebesom.

Bodite služabniki božji, ne mamona! Zato hočemo danes premišljevati, kako plačuje mamon, in kako plačuje Bog svoje služabnike.

Radost, veselje nam prinaša služba mamona in služba božja. Tega ne more nikdo tajiti. Ko bi ne bilo ta-

ko, bi ne bilo služabnikov na obeh straneh — — vsakdo bi šel le k temu, kjer je veselje in radost. Služba mamona in služba božja nam podaja veselje, toda v tem veselju je velik razloček.

Oglejmo si najprej veselje, ki nam ga daje služba mamonova.

Najprej lahko rečemo, da je vsakemu veselju primešana kaka bridkost. Na svetu ni nobena stvar vsestransko popolna. Ni rože brez trnja, ni vrta brez plevela, ni pšenice brez ljulke, ni svetlobe brez sence, ni leta brez zime, ni človeka brez napake, ni življenja brez smrti. Ravno tako ni nobenega veselja, nobene radosti brez žalosti. Mislim zemeljske radosti. To je tako čudno, da so že stari pogani o tem premišljevali. In ker si tega niso mogli pojasniti, izmislili so si bajko: bogovi imajo baje dve jezери, eno napolnjeno z medom, drugo z žolčem. Karkoli dajejo bogovi ljudem dobrega na svetu, omočijo v medu in žolču, da bi bilo sladko in obenem grenko. Ni veselja brez žalosti! Oglejmo se po svetu, ki nam podaja vsakovrstne radosti, naj si je bogastvo, slava, moč — — pri vsakem je grenkost in bridkost.

Dalje lahko rečemo, da radost, ki jo podaja mamon, človeka nikoli ne nasiti in ne zadovolji. Poglejmo človeka, ki služi mamonu, ki se peha in trudi za svoje premoženje; ima li kedaj dovolj? Ko bi imel še več, nikoli ne bo tega sit, grabi in grabi na kup. Poglejmo na častihlepneže! Je li ta kedaj sit? Ne, vedno hoče višje in višje! Na dvoru perzijskega kralja je živel dvorjan Aman. Kralj ga je odlikoval, izpolnil mu vsako željo,

katero je imel; imel je bogastvo, bil prvi med vsemi dvorjani, radoval se je vsega tega; sklical je svoje prijatelje, znance, ženo, jim pripovedoval o svojem bogastvu, kako ga je kralj povišal. In kaj je rekel na koncu? "Dasi imam vse to, se mi zdi, da nimam nič." (Ester 5, 13). Zdi se mi, da nimam nič — — ni bil zadovoljen, mamon ga ni nasitil. In kaj mu je manjkalo? Smešna reč: žid Mardohej se mu ni hotel klanjati! Vidite, tako je na svetu: ko bi imel vse, kar si poželesi, nekaj ti bo še vedno manjkalo. S posvetnimi radostmi je ravno tako, kakor z onim obedom, na katerega je povabil rimski cesar svoje dvorjane. Na srebrnih in zlatih krožnikih so bile videti okusne jedi, a so bile le umetno napravljene iz lesa, papirja itd. Ko so dvorjani videli krasni obed, so se veselili; ko so pa prisedli k mizi, in videli, da je vse prazen nič, šli so lačni od mize. Niso se nasitili. Kar podaja mamon, človeka ne nasiti.

Pa še eno napako imajo radosti mamona, da trpe le kratko časa. Naj ima človek radost, š čemur hoče, kakor bi zamahnil z roko, bo vse pri kraju. Pride bolezen nad človeka; kaj ga potem tolaži? Hudobni ljudje ga pripravijo ob njegovo premoženje, ob njegovo dobro ime, kaj mu ostane? In kar ostane človeku, pokonča, vzame mu smrt. Človek ima veselje nad svojim domovanjem, svojimi polji, svojimi gozdi, svojim premoženjem. Pride smrt in v trenutku pokonča vse. Radost mamona — — kratka radost!

Oglejmo si sedaj radosti, ki jih daje služba božja.

Te radosti so v prvi vrsti čiste. Ni jim primešana nikaka grenkost. Ima svoj temelj, svoj izvor v Bogu samem, in Bog je čista blaženost, in iz tega vira daje Bog svojim služabnikom piti. Res, da imajo tudi služabniki božji marsikako trpljenje na svetu, imajo morda večje križe in težave, ko služabniki mamona; toda ti križi jim ne vzamejo veselja, ki ga imajo v Bogu; z radostjo prejemajo te križe od Boga in se jih vesele. Zato so se apostoli radovali, ko so bili bičani, tepeni. Zato vidimo vesele, radostne obraze med največjimi reveži in trpini.

Radost, ki jo nam daje služba božja, je popolna. Odrešenik sam je rekel: "Blagor lačnim in žejnim pravice, ker nasičeni bodo."

Končno pa trajajo radosti v službi božji večno. Teh nam ne bo odvzel noben človek, nobena nezgoda, niti smrt. Sv. apostol Pavel piše: "Prepričan sem namreč, ne smrt, ne življenje, ne angeli, ne poglavarstva, ne moči, ne sedanost, ne prihodnost, ne višina, ne globočina, ne nobena druga stvar nas ne bo mogla ločiti od božje ljubezni, katera je v Kristusu Jezusu, Gospodu našem" (Rom. 8). Zato je rekel Kristus ob slovesu svojim apostolom: "Radovalo se bo srce vaše in vaše radosti vam ne bo nikdo odvzel."

Tak je torej razloček med službo mamona in službo božjo. Katero službo, prijatelji moji, si boste izbrali? Odločite se za službo božjo. Ne dajte se slepiti in goljufati! Išcite najprej božjega kraljestva in njegove pravice, pravi Gospod, in vse drugo vam bo pridano. Amen.

—o—

TRINAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Pojdite in pokažite se duhovnom!

— — Luk. 17, 14.

Ena reč se nam zdi čudna v današnjem evangeliju. Ne to, da se je izmed desetero gobavih vrnil en sam in se zahvalil Gospodu, ko je bil ozdravljen, devet pa se ni več brigalo

za Gospoda; to je že običajno plačilo sveta. Čudno je to, kar je Gospod storil, ko so ga gobavi prosili za pomoč; rekel jim je: Pojdite in se pokažite duhovnom!"

Čudno je to, pravi sv. Avguštín, da pošilja Gospod gobave k duhovnom. Vsaj je vendar On gospod nad življenjem in smrtjo, gospod nad boleznijo in zdravjem. Zadoščalo bi bilo, ko bi bil rekel: "Hočem, da ste čisti." Toda on jim je ukazal: "Pojdite in se pokažite duhovnom." Zakaj jih pošilja k duhovnom?

Odgovor na to je lahak. Gospod sam je rekel: "Nisem prišel zakona rušit, ampak izpopolnit." V stari zavezi je bilo predpisano, da so se morali gobavci, če so hoteli veljati za ozdravljene in zopet živeti v človeški družbi, pokazati duhovnom. Zato jih je poslal k duhovnom. "In prigodilo se je," da so bili očiščeni.

Razun telesne gobave boleznij pa še druge vrste gobava bolezen, ki je pa veliko bolj nevarna in veliko hujša, ker vede v večno smrt, je to bolezen duše, je greh. Zato je pa Jezus Kristus dal tudi posebno postavo, kakor je bila dana za gobavce v Stari zavezi. On tudi te, ki so na duši bolni pošilja k duhovnom: "Pojdite in pokažite se duhovnom."

Odpušcanje grehov, odveza je zdravilo, katero je dal Gospod duhovnom, da nas zdravijo in rešujejo v našo večno srečo.

Premišljevali bomo danes o odvezi: kako je potrebna, in kako je oblažujoča.

Odveza je nam potrebna, in sicer iz dveh vzrokov: 1. ker smo vsi grešniki, in ker 2. ne moremo brez odveze dobiti odpuščanja. V mislih imam tu grehe storjene po sv. krstu.

Vsi smo grešniki. Tega mi ni potreba na široko dokazovati. S katerim stanom naj pa pričnem? S stanom, kateremu je Kristus dal oblast grehe odpuščati: z apostolskim stanom? I apostoli so bili grešniki. Kako težko je grešil sv. Peter! In znano vam je, kar pravi ljubljenec Gospodov, sv. Janez: "Če pravimo, da

nimamo greha, goljufamo sami se, be, in resničnosti ni v nas" (I. 1. 8). Nasledniki apostlov so podvrženi slabostim in grehom. Greši lahko papež, greše škofje, greše duhovni, Peter.

Naj li navedem še kak drug stan? Ni tega potreba, ker ni stanu, ker ni človeka brez greha. V sv. Pismu, v tretji knjigi Kraljev beremo: "Ni človeka, ki bi ne grešil" (8, 46.)

In kako pogosto padamo v svojem življenju! Mnogo jih greši težko že v otročjih letih. Sv. Avguštín toži, ko se spominja svojih otroških let: "Tako majhen, pa že tako velik grešnik". Da, marsikdo mora s sv. Avguštínom vzdihniti: "Kje in kdaj, o Gospod, sem bil brez greha?"

Glejte, grehu smo vsi podvrženi, mnogi greše obilno; kako potrebno nam je torej odpuščanje grehov, kako potrebna nam je odveza!

Poreče morda kedo: Ali ni mogoče na kak drug način zadobiti odpuščanja grehov?

Ne, ni mogoče! Kristus je rekel: "Kakor je poslal mene Oče, pošiljam vas jaz; katerim boste grehe odpuščali, so jim odpuščeni; katerim jih boste zadržali, so jim zadržani." Sam je odpuščal grehe, in ko se je vrnil v nebesa, je dal to oblast duhovnom. In dal jim je dvojno moč, dvojno oblast: odpuščati grehe ali pa jih zadrževati. Iz tega je razvidno, da ima edinole duhoven moč odpuščati grehe.

Pojdite in pokažite se duhovnom! To velja brez izjeme za vsakega človeka. Velja to za papeža, ki s svojimi ključi odpira nebeško kraljestvo, on sam se mora, če hoče dobiti odpuščanje grehov, spovedati duhovnu. Velja to za škofo, velja za duhovne, velja za vsakega izmed nas. Odveza duhovna je vsem potrebna.

Marsikomu je ta pot k spovedi jako težavna. Kako neradi gredo nekateri k spovedi. Jaz vam pa pravim: **Spoved je jako oblažujoča.**

Ker je Kristus v svoji cerkvi pustil moč, da se grehi odpuščajo, ni li tolažljivo, če vem, da mi more nekdo z gotovostjo reči: "Odpuščaje"

ni so ti tvoji grehi! Pojdi in nikar več ne greši!"

Kako marsikdo hrepeni po takih besedah, kako marsikdo hrepeni po odpuščanju grehov, po odvezi! V mislih imam tu drugoverce, ki nimajo zakramenta sv. pokore. P. Hamerle, jezuit, pripoveduje, kako mu je nek protestant ponovno pisal in ga prosil, da bi se mu smel spovedati grehov, ki ga teže, da bi dobil odpuščanje. P. Hamerle mu je edino le mogel odgovoriti — — ker drugega odgovora mu dati ni mogel — — da je odpuščanje grehov v katoliški cerkvi edinole za njene ude; če postane katoličan, bo pa njegovi prošnji z veseljem ugodil.

Tolažilna je ta zavest, da moremo

dobiti odpuščanje grehov, v življenju, tolažilna zlasti ob smrti uri.

Tolažilna v življenju! In kaj še le ob smrti! Tisoči in stotisoči so ravno vsled duhovske odveze zadobili zopet dušni mir, tisoči in stotisoči so se ravno po odvezi rešili, predno so stopili v večnost! Duhovnova roka seje in razseva v zakramentu sv. pokore v srce človeka neskončno usmiljenje božje!

Toda kakor je že v življenju: Kar je imenitno, vzvišeno, to ljudje pogosto napadajo. Napadajo Kristusa, napadajo presv. Rešnje Telo, napadajo tudi spoved in odpuščanje grehov, napadajo spoved največkrat tisti, ki bi je najbolj potrebovali.

Napadajo spoved, a kljub temu

ostane spoved največji dokaz božjega usmiljenja!

Prijatelji moji, ne pozabite, kaj imate v sv. spovedi, v odvezi duhovnovi! Je v nji vaša rešitev, vaša večna sreča! Ne brigajte se za te, ki vam spoved sramote, ne zmenite se za nje, ki se iz nje norčujejo! Ne glejte na težave: morda se vam zdi težko, vest izpraševati, morda se vam zdi težko poklekiniti pred duhovna in se mu obtožiti, svetu obtožiti, kakor pa večno gorjeti in trpeti! Pojdite k spovedi pogosto v življenju, da boste imeli milost sv. spovedi tudi ob koncu svojega življenja, da boste lahko brez madeža, očiščeni vseh grehov, stopili pred sodnji stol božji. Amen.

Konrad Bolanden:

Šentjernejska noč.

Zgodovinski roman.

Prosto preložil:

Rev. J. C. Smoley.

DRUGI DEL.

V Louvre.

Poraz pri Montcontour-u je oslabil protestantovsko gibanje le začasno. Coligny je delal noč in dan. Poslal je brze sele v Nemčijo, Anglijo, Dansko, Švico, sploh v vse protestantovske države in prosil za nadaljno pomoč. Ni prosil zastonj. Smrtna sovražnica Francije, Anglija je poslala in obljubila velikanske denarne svote za nadaljevanje vojne. Nemški knezi so ponudili zopet svoje najemniške vojake. Francozi so žrtvovali vse, kar so imeli. Vsaki mesec so poslali Coligny-ju dvatisoč frankov za njegove osebne potrebe, ker mu je vlada vzela vsa njegova posestva in ker so vojaki njegov grad popolnoma oropali. Običajne cerkvene zbirke so se stekale kakor neizčrpilivi studenci denarja za nabor novih vojakov, za vojne potrebščine je bilo torej dovolj. Kmalu je načeloval admiral armadi, ki

je bila boljša in bolj preskrbljena kakor ta, ki je bila poražena pri Montcontour-u. Izgubljena mesta je v kratkem času zopet osvojil in se že pripravljala, da bo korakal proti Parizu.

Mej tem ko so protestantje napeli vse svoje sile in podpirali Coligny-ja, pa katoličani niso znali sijajne zmage izrabiti. Nizkotne strasti so pokvarile vse. Nevoščljivost, zavist, sumničenje, spori med glavami v dvorni stranki, onemogočali so vsako uspešno delo. Gizi so se trudili na vse kriplje, da bi dobili vlado v svoje roke. Kraljica — mati je kovala vedno kake spletke proti podjetnemu vojvodu Lotarinškemu, ki je postal vsled junaške obrambe trdnjave Poitiers med ljudstvom še bolj priljubljen. Kralj je bil nevoščljiv svojemu bratu, Henriku Anjouskemu, vsled zmage pri Montcon-

touru in je zavrgel izvrsten vojni načrt maršala Tavannes-a. Kar so pričeli, vse se je razbilo; z nobeno stvarjo niso imeli sreče. — — ker jih ni vodila skupna misel, ampak grda sebičnost.

Protestantje pa so bili brezpogojno pokorni svojemu izvrstnemu voditelju in dosegali dan za dnevom večje uspehe. Do cela nerazumljivo vedenje in ravnanje maršala Cosse pri Arnay-Le Duc — — katero bi lahko imenovali izdajstvo — — — privedlo je do paraza enega dela kraljeve armade. Glavna vojna cesta v Pariz je bila sedaj Hugentom odprta. Ti se pa tudi niso obotavljali, ampak takoj pričeli korakati na Pariz. Da bi pokrili vojne stroške, nakladali so povsod ogromne vojne kontribucije, tako da je bila dežela v najkrajšem času popolnoma izčrpana.

Katarina Medici se je grozno prestrašila, ko je prejela vest, da je sovražnik na poti proti Parizu. Hitro sklicana armada je sicer varovala Pariz, toda zgubljena bitka tik pred vratmi kraljeve rezidence, je morala imeti najhujše posledice. Sklenila je, da prepreči to nevarnost in da sklepe mir. Za ta načrt je pridobila svojega sina, kralja, ki je bil itak ves prestrašen vsled groznih vojnih kontribucij in posebno pa radi vesti, da korakajo nove čete iz Nemčije proti Franciji.

Tudi Coligny si je želel miru. Videl je grozno opustošenje dežele, videl je, da čaka Francijo v najkrajšem času popolna propast. K temu so se pridružile vedne tožbe baronov, ki so bili vojne do grla siti in njihova izjava, da se hočejo vrniti domov.

Tako je prišlo do tretjega verskega miru v St. Germain en Laye. Uporniki so dosegli popolno pomilostitev, pravico, da so smeli svoje veroizpovedanje in božje službe opravljati po vsej Franciji, izvzemi Pariz, kojega prebivalstvo se je vsled svojega strogega katoliškega prepričanja posebno odlikovalo. Hugentom je bil priznan vstop do vseh služb in uradov. Vse proti njim proglašene sodbe in obsodbe so bile preklicane. Dobili so razun tega kot poročstvo še štiri trdnjave, namreč La Rochelle, La Charite, Montauban in Cognac. Mir naj bi potrdila še poroka. Princezinja Marjeta Valois-ška, kraljeva sestra, se je zaročila s Henrikom Burbonskim, navarskim kraljem in vodjo Hugentov.

Te skrajno ugodne mirovne pogodbe so razgorčile katoličane, protestante pa so napolnile s sumnjom. Katoličani so trdili, da je krivično in sramotno, da so se uporni krivovertci in izdajalci domovine, ki so po zakonu zaslužili smrtno kazen, pomilostili, da so se jim vrnila meščanske pravice, da se jim je dovolilo, da smejo imeti v državi celo svoje lastno vojaštvo, ki bo za državo večna nevarnost.

Tudi papež, ki je poznal versko brezbriznost na kraljevem dvoru, in

ki se je bal, da se bodo stvari v prid protestantstvu tako obrnile, da bi Francija morda celo od vere odpadla, je pobijal v svojih pismih na kralja in njegovo mater St. Germain-ske mirovne pogodbe.

In res se je prav kmalu pokazalo, kako prav da je imel papež. Kralj je poklical Coligny-ja na svoj dvor in mu vsestransko zaupal. Admiral je svoj vpliv na mladega kralja modro izrabljal. Zvitemu starcu ni bilo težko, da je slabega, neizkušnega, častihlepnega kralja prepričal o škodljivosti politike, ki je na znotraj razmrevarila državo, na zunaj jo pa oropala vsakega ugleda. Pokazal mu je pota in sredstva, s katerimi bi bilo mogoče meščanske vojne za vedno končati in z raznimi osvojitvami državo razširiti in povečati. Vse to je vplivalo na kraljevo častihlepno, in sicer še toliko bolj, ker je kralj popolnoma zaupal in se zanesel na Coligny-jevo skušenost in njegove vojaške zmožnosti. V Franciji je bilo pričakovati popolnega preobrata v politiki.

Katarina Medici je z jezo, nevoljo in strahom opazovala, kako raste vpliv njenega smrtnega sovražnika pri kralju. Da bi strla moč Gizov, je bil njen glavni cilj pri sklepanju St. Germain-skega miru. Sedaj je pa njo, ki je tako hlepela po viadi, odrinil od vlade mož, katerega je smrtno sovražila, kojega zmožnosti in sposobnosti pa mu je morala hote ali nehote priznati. Celó v občevanju z materjo se je kazal Coligny-jev vpliv na kralja.

Iz spremembe sinove je Katarina morala sklepati, da mu je admiral gotovo rekel, da je sramota za kralja, če bi bil tako rekoč pod materinim jerobstvom. Prej je kralj vedno rad poslušal materine nasvete, sedaj je pa postal Karol IX. naenkrat čmeren in slabe volje. Le prepogosto mu je ušla marsikatera trda beseda, ki je jasno kazala njegovo nevoljo nad Katarininim vmešavanjem v politiko. Prepozno je uvidela svojo napako in zmoto, da je ravno ona ugladila in pripravila admiralu pot k vladarstvu. Vročekrvne Italijanke se je lotilo sovraštvo

in želja po maščevanju. Mislila je le, kako bi pokončila in uničila moža, ki jo je potisnil v kot. In to, kar si je izmislila in končno izvršila, morala je svetovna zgodovina označiti kot velik zločin.

Kljub temu pa ni bil z admiralom nikdo tako prijazen, kakor je bila ravno Katarina. Dan za dnevom je spremljevala ugledne protestante, ki so prihajali v Pariz, tisoče in tisoče se jih je v mestu naselilo. V Louvre so občevali z njimi na tako prijazen način, da je bilo videti, kakor, da je ves dvor postal hugenotski.

Tudi grofica Blanka Autremontska se je odzvala Katarininemu povabilu. Že več ko leto dni je bila na dvoru; njena lepota je očarala vsakega, toda njena sramežljivost in čistost je vplivala na vsakega tako, da je ostal v mejah dostojnosti. Katarina je kmalu spoznala, da krasna grofica nikakor ni sposobna za njeno "l'escadron volant". Spoznala je pa tudi, da za njeno hčer Margareto, nevesto kralja Navarskega, ni bolje tovarišice kakor ravno Blanka. Med obema se je razvilo res prav prisrčno prijateljstvo, kakoršnega je potrebovala Margareta, ki je bila določena možu, ki ga ni ljubila, v tolažbo. Kakor hitro je dovoljevala dvorska navada in običaj, podali ste se prijateljici v svoje sobane, kjer je morala Blanka potem poslušati bridke tožbe kraljeve hčere.

Nestrpno je pričakovala danes Margareta Valois-ška svojo prijateljico. Ni imela nikakega miru, hodila je po sobani gori in doli, postala tu in tam in nemo zrla skozi okno. Dasi ji je bilo komaj dvajset let, je imela vendar jako trdno voljo, bila je pa tudi jako pretkana in zvita; če je le mogla, prekrizala je namere in nakane drugih, ki ji niso dopadle. Brez dvoma bi bila že davno poslala svojo služkinjo k Blanki, toda to bi bilo preveč sumljivo, izdalo bi njene namene, princezinja pa nikakor ni marala, da bi s svojim ravnanjem dala komu povod k sklepom, ki bi bili opravičeni.

Glasnik Društev Najsv. Imena.

H. B.

ON BIL JE MOŽ . . .

Lepšega spričevala se moškemu ne more dati, kakor to. Samo da so danes taka spričevala redka, ker so možje redki. Morda zato, ker imamo danes za vse posebne šole, samo za možje ne, ki jih najbolj potrebujemo. Od člana društva Najsvetejšega Imena se po vsej pravici zahteva in pričakuje, da je mož, sicer mu je znak najsvetejšega Imena ravno toliko pristoja, kakor beracu izposojena oz. izprošena medalja. Kdo pa je mož v polnem pomenu besede? Na to vprašanje ne bom odgovarjal s kakim suhoparnim teoretičnim razpravami, ampak z živimi zgledi. Zadnjič sem vam predstavil junaške Makabejce, danes vam hočem predočiti drugega moža, vrednega tega imena — Tomaža More, ali kakor se ga navadno imenuje Morus. Zdavnaj je sicer že mrtev, a ker mož kot mož ne umrje nikoli, lahko govorim o živih zgledih.

Tomaš Morus je ena najsvetlejših zvezd angleške zgodovine, da zgodovine sploh. Ni bil duhovnik, ampak lajik, kar v enem oziru še bolj priporoča njegovo možatost in moža lajika še bolj vnema k posnemanju njegovega vzvišenega zgleda. Živel je v tisti krvavi dobi angleške katoliške zgodovine, ki se je končala z odpadom od matere cerkve. Kakor mogočni jez se je on postavil nasproti umazaniam valovom, ki jih je razburkala pohota kralja Henrika VIII. Ni jih mogel zaustaviti, presilni so bili, a ni postal njih igrača, kakor tisoči drugih, celo z mitrami na glavi. Rajši je vtonil v lastni mučeniški krvi, kakor bi se bil izneveril materi cerkvi.

Rodil se je okrog l. 1480. v Londonu. Bil je tedaj mestni otrok, a ne

eden tistih izcukranih mestnih lakomisljencev, kakor so navadno mestni, zlasti velikomestni otroci. Že v malem Tomažku so občudovali izredno resnost, nadarjenost in energijo, tako da se je kardinal Morton, kancler Henrika VII. na katerega dvoru je bil, ob neki priliki izrazil: "Iz tega dečka bo enkrat postal izreden mož. Kdor bo to dočakal, bo videl." Že takrat je dvorne goste kardinala državnika očaroval z globokostjo svojih misli in duhovitostjo svojih šal. V takih talentih tiče ali veliki zavezniki Boga in njegove božje pravde, ali pa veliki zavezniki satana in njegovih peklenških mahinacij proti božjemu kraljestvu na zemlji. Na katero stran se pač obrnejo. On se je obrnil na stran Boga. Z omiko uma, ki mu jo je omogočil njegov oče, sodnik kraljevega dvora in njegov veliki zaščitnik kardinal kancler, je harmonično združil tudi omiko srca. Na očetovo željo se je po končanih nižjih šolah oklenil pravnega študija. A že kot dijak si je nadel spokorni pas, s katerim so takrat bogoliubne duše krotile vporno naravo. Molitev je imela pri njem vedno prvo mesto, drugo šele študij. Vsak dan je bil pri sv. maši in rad zahajal k pridigam. Poleg pravnega študija, ki mu ga je nalagala šola, je pridno prebiral svete cerkvene očete in si tako zgodaj začel postavljati tisti temelj svoji veri, ki ga pozneje nobena grožnja ni mogla zrušiti.

Po izvrstno dokončanih študijah je hitro avanziral. Že kot 24-letnega mladega moža ga najdemo v parlamentu, v katerem je kmalu prevzel vodilno vlogo. Posebno pozornost je obrnil nase, ko je njegov kronani gospod Henrik VII. za doto svoji

hčeri Marjeti, ki jo je omožil škotskemu kralju Jakobu IV. zahteval od parlamenta 40.000 funtov šterlingov. Ves parlament je kratkoma lo pokimal, dasi mnogim ni bilo prav. Mladeniški Morus edini se mu je odločno uprl. Neki tajni svetnik, denuncijant, je njegov protest še gorak nesel na dvor, češ, vsi so bili prvotno za to, le ta brezbradi mladenič je bil proti in zmagal. Kralja je kajpada to silno ujezilo. Ker mlademu Moru ni mogel ničesar vzeti, je ukazal njegovega očeta v ječo vreči in mu naložil denarno globo, sto funtov šterlingov. Ponovno so tovariši mladega parlamentarca Mora hoteli pregovoriti, naj se poniža pred kraljem in ga prosi oprostjenja, a je to vedno odločno odklonil. Vsi drugi so se ustrašili kraljeve jeze in dovolili zahtevano svoto, ki jo je za 10.000 funtov šterlingov znižal, samo Tomaž Morus ne.

Dobro je vedel, da si je s tem odločnim nastopom pokvaril svojo sijajno kariero, bodočnost. Zato je zapustil državno službo in se podal v samostansko samoto, h kartuziianom rojstnega mesta. Prvotno je mislil postati duhovnik in se je radi tega še temeljiteje posvetil bogoslovnemu študiju. Toda njegova vulkanična narava mu je dala takrat še preveč opraviti, da bi se mogel okleniti tega vzvišenega vzora. In ker je hotel biti cel mož, v kateremkoli stanu, je zapustil kartuziiansko samoto in se vrnil zopet me svet. Po daljšem potovanju v tedanja evropska kulturna središča, se je vrnil v svojo domovino in se oženil z neko podeželisko plemkinjo, ki je v izobrazbi duha za njim sicer daleč zaostajala, a je v plemenitosti srca z njim

konkurirala in ga celo prekašala. Zadel je zakonsko terno. Srečno sta živela skupaj. On jo je umsko dvigal s tem, da jo je vpeljal v svetišče raznih znanosti, zlasti lepih umetnosti, ona ga je bogatila z darovi srca in njegovo naravno trmoglavost cepila s cepiči značajnosti. Da bi ga materialne skrbi ne motile v družinskem svetišču, se je oklenil advokature, ki mu je nesla letno sto funtov šterlingov, mej katerimi ni bilo nobenega krivično pridobljenega. Vse ga je poznalo kot skrajno nepristranskega in strogo pravičnega advokata.

Prav tak je bil svoji ožji in širji družini. Ožji družini je bil ljubezniv soprog in skrben oče, širši družini, služabništvu, sicer strog gospodar, ki je od vsacega zahteval temeljito delo, a tudi vsacega smatral za pravomočnega družinskega člana, od katerega bo enkrat pred večnim Sodnikom dajal odgovor, ne samo kako ga je plačal, ampak tudi kako je skrbel za njegovo moralno dobro. Strogo je pazil na njih moralno ponašanje. Vsak večer so morali biti vsi skupaj pri družinski pobožnosti,

ki je tudi pozneje kot lord-kancler nikoli ni opustil. Visoki gosti so radi prihajali v njegovo vedno gostoljubno hišo na posete in jo vedno vedrih lic in src zapuščali, ker je bil jako šaljiv in duhovit družabnik. Tudi vbogim, ponižanim in razžaljenim je bila njegova hiša vedno odprta. Vsakemu je znal pomagati v raznih zapletljajih življenja.

Ko je za Henrikom VII. Henrik VIII. zasedel angleški prestol, je kmalu obrnil svojo pozornost nanj in ga pozval v dvorno službo. Toda Morus je iz skušnje vedel, kako težko je svetnim kraljem v skladu z vestjo služiti, kako lahko se njih milost zgubi, zato se vabilu dolgo ni hotel odzvati. Ko se je nazadnje vendar le vdal, ker se odločni kraljevi volji skoro ni mogel več vpirati, se ni prav nič domačega čutil v kraljevi bližini. V nekem pismu na škofa John Fisher-ja, poznejšega mučenika kraljeve pohote, pravi: "Skrajno nerad sem prišel na dvor, kakor vsak ve. Zdim se podobno jahaču, ki ni vaje sedla". Pa to je bila bolj njegova skromnost. V resnici je bil ena najsvetlejših zvezd

na dvoru. Kralj je bil kar zaljubljen vanj, ker je bil duhovit svetovalec, ki je v najtežavnih slučajih vedno pravo zadel. Ponovno se je povabil k njemu na obed in po obedu ga je prijel pod pazduho, kakor prijatelj prijatelja, ga peljal na vrt, kjer sta po cele ure hodila gori in doli, ter razvežavala državne voze. Drugim dvorjanom to ni ostalo skrito. Morda bolj iz nevoščljivosti kot iz ljubezni, so mu častitali k takemu vzvišenemu prijateljstvu. On sam se pa ob žarkih kraljeve milosti ni nič kaj dobro počutil, je bil preveč duhovit, da bi mu kraljeve slabosti ušle. Ko mu je nekoč tudi njegov zet častital h kraljevi naklonjenosti, mu je dejal: "Hvala Bogu, res je, da mi je kralj bolj naklonjen, kot kateremukoli drugemu. Toda, prijatelj, radi tega imam prav malo vzroka, biti na to ponosen. Kajti če bi imel kralj priliko si z mojo glavo v Franciji (s Francozi se je takrat vojskoval) kak grad pridobiti, bi se prav nič ne pomišljal, mi jo pred noge položiti." Te njegove besede so bile naravnost preroške, kakor bomo pozneje videli.

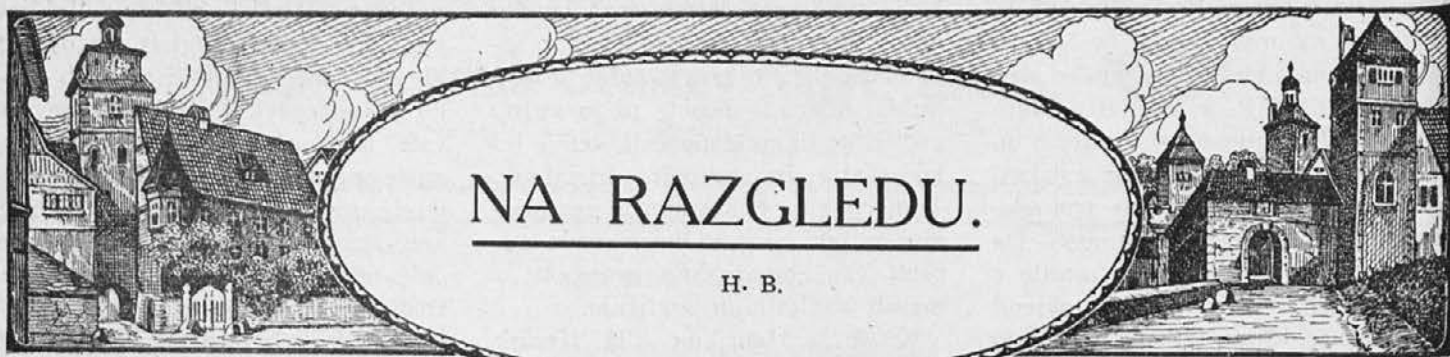
Malo čudna, a baje resnična zgodba.

Doli v jugoslovanski Hercegovini še danes kažejo hišo, na katero je navezana čudna, na prvi pogled neverjetna zgodba. V njej sta živela zakonska, ki sta na prav nenavaden način prišla v zakonski jarem. Žena kot deklet dolgo časa ni mogla nobenega poštenega fanta dobiti, slabega pa ni marala. Da bi ne obsedela, a tudi ne naletela, se je obr-

nila na sv. Antona Pad. naj ji on pomaga. Dolgo je zastonj prosila. Nekeč napravi zadnji naskok nanj, a brez uspeha. Jezna pograbi njegov kip, pred katerim je tolikokrat klečala in ga trešči skozi okno. Nesreča je hotela, da je padel na nekega mimogredočega mladeniča in ga močno ranil. Seveda so takoj uvedli hišno preiskavo, kedo je tako nepreviden. Dekle ni tajilo. Odkrito-

srčno je priznalo in tudi vzrok izpovedalo. Ko je ranjeni mladenič za to izvedel, ga je naenkrat vsa nevolja minila. Poiskal je dotično dekle in ji priznal, da je tudi on že dolgo prosil sv. Antona, naj bi ga varoval pred propadlimi ženskami in mu priskrbel dobro družico življenja. Spogledala sta se in si podala roki, ki ste bili kmalu pri altarju zvezani.

PO AMERIKI:

PREZIDENT HARDING — UMR.
V petek dne 3. avg. v ranem jutru je šel po celi obširni Ameriki od ust do ust samo en glas: Prezidenta Hardinga ni več! Žalna vest je bila v toliko nepričakovana, ker je časopisje po vznemirljivih vesteh o njegovi težki bolezni že poročalo, da se mu zdravje hitro vrača in da bo kmalu zopet nastopil pot proti "beli hiši". Smrt je prišla naglo. V četrtek zvečer mu je njegova soproga, ki mu je v bolezni ljubeče stala ob strani, ravno nekaj brala. Z zanimanjem jo je poslušal. Ko je končala, ji je dejal: "Kako je lepo, le še beri!" Naenkrat je opazila na njegovih potezah nekaj mrzlični nemir. Hitro se je dvignila iz naslonjača, a soproj je že omahnil v postelji. Skočila je proti vratom, da pokliče zdravniško pomoč, a je bilo prepozno, v nekaj trenutkih ga ni bilo več. Zadel ga je kap. Mr. Warren Gamaliel Harding, devet in dvajseti predsednik Združenih držav, je bil rojen 2. nov. 1865. v Corsica, O. Njegov oče, Dr. med. Georg Harding, še živi, mati, Elizabeta Dickerson, mu je umrla 1. 1910. Warren Gamaliel je bli najstarejši izmed sedmih otrok. Prvotno je delal na neki farmi, pozneje v eni opekarni, obenem je pa pomagal očetu v mlinarski obrti, s katero se je takrat poleg zdravniške prakse bavil. Toda njegov razboriti duh je hrepnel višje. Po dovršeni srednješolski izobrazbi, je še nekaj časa kolebal med raznimi stanovskimi poklici, dokler se ni končno odločil, se posvetiti časnikarstvu in po njem politiki, kjer se je polagoma dvigal od časnikarskega reporterja do prezidenta Združenih držav, katero čast je dosegel na svoj obojstni dan 2. nov. 1900. V kakem spominu bo živel kot prezident Unije, o tem razpravljati ni naša stvar. Kot kristjana ga bo morda opisala dotična protestantska sekta, kateri je pripadal. Le toliko lahko rečemo, da je bil v verskem oziru toleranten nasproti vsem veram, kar se o pristnem Amerikancu in še predsedniku samoposebi razume. Bil je sicer prostožidar in kot predsednik ene najvišjih stopenj, a bolj kot častni član. Tisto smrtno sovraštvo modernih prostožidarjev proti veri, zlasti katoliški, mu je bilo kot Amerikancu tuje. Ni dolgo tega je očitno povdarjal, da je večja najtrdnjša podlaga svetovnega miru. Naša katoliška

organizacija Holy Name in Knights of Columbus ste mu bili simpatični. A vse to je za nas nazadnje postranska stvar. Naša najvišja državna glava je bil, mi pa kot državljani njegovi podložni. Kot takemu smo bili po evangeljski zapovedi: Regem honorate, kralja in sploh vse poglavarje kot take častite, dolžni spoštovanje in pokorščino, ob smrti in po smrti pa častni spomin.

NOVI PREDSEDNIK ZDRUŽENIH DRŽAV. Po ustavi Unije ob smrti predsednika zasede njegovo mesto podpredsednik in postane polnomočni predsednik do prihodnjih volitev. Zato je dosedanjí podpredsednik, oz. predsednikov namestnik Calvin Coolidge takoj po polnoči, ko je dobil obvestilo, da je Harding umrl, vstal in se podal k svojemu očetu, ki je zdaj javni notar v Plymouth, Vt. da ga postavno zaprišeže. Ceremonija se je izvršila ob 2½ zjutraj. Z različnim glasom je ponavljal za očetom prisego, ki se glasi: "Slovesno prisežem, da bom zvesto izvrševal svojo službo, kot predsednik Združenih držav. Po svojih najboljših možnostih bom čuval, ščitil in branil ustavo Združenih držav." Iz svoje lastne inicijative je še pristavil običajnemu besedilu: "Tako mi pomagaj Bog!" Tudi novi predsednik ni katoličan, pač pa veren mož, ki ima ozke stike z našimi Kolumbovimi vitezi, v katerih glasilu "Columbija," se je malo prej oglašil z enim člankom. Rojen je bil 4. jul. 1872. v Plymouth, Vt. Njegov oče je bil kakor že njegov prednik spočetka farmar, pozneje je imel pa malo deželjsko prodajalno. Po dovršenih srednješolskih študijah 1. 1895. in nekaj mesecih farmarskega dela, je Calvin Coolidge malo čez poldrugo leto študiral pravo, na kar je postal advokat. Kot tak je takoj stopil na politično polje. Potem se je povpenjal po raznih uradniških stopnjah, od navadnega starokrajskega poduradnika, do sedanjega najvišjega mesta, ki mu je je usoda kar čez noč naklonila. Naj srečno krmarí našo ladjo velikansko, samo v rdeče morje naj je nikar ne zavozi. Kevi je zadosti preteklo.

Čudeži sv. Ane. Z božje poti pri sv. Ani v Baupre Canada, se tudi letos poroča o več čudežnih ozdravljenjih. Neka američanka je naenkrat odložila svoje berglje in bila zdrava. Neki Ernest Brady iz New Haven, Conn. je bil mahoma oproščen hudih bolečin. Miss

Burns iz Holyoke, Mass. je tudi prišla brez bergelj domov. En slepi je zadobil vid. V celoti je bilo sedem ozdravljenih. Nikakor ne mislim teh nerazložljivih ozdravljenj za prave čudeže razglasiti. Končna sodba o tem pristoja edinole sv. cerkvi. Norčevati se morejo iz tega pa le kake propadle duše okrog "Prosvete" in podobnih glasil poglavarja teme.

Američanka — blažena. Cerkvena komisija baltimorske nadškofije je podvzela prve potrebne korake, da se M. Seton, ustanoviteljica neke ameriške veje usmiljenih sester, proglašajo za blaženo. Kakor je že navada v takih slučajih, se je sklenilo najprej zbrati vse, kar je kdaj pisala. Iz takih lastnoročno pisanih virov se namreč najverneje zrcali duša pisatelja oz. pisateljice. Zato je zbiranje teh virov prva stopnja pri svetniških procesih. Seveda zna še dolgo trajati, predno pride strogi proces do zadnje stopnje. Čas bi pa bil, da bi Amerika tudi v tem oziru enkrat malo bolj produktivna postala. Svetniki in svetnice so najlepši cvet in sad splošne in krajevne cerkve. Oni oz. one kažejo, kakšno je drevo in kaj premore.

Bogoskrunstvo. Prvi teden julija so neznani zločinci sežgali sv. razpelo ob cerkvi sv. Patrika v Gloucester, N. J. To je bilo že tretji bogoskrunski slučaj te vrste v imenovanem okolišu. Ob lasti pridno iščejo dotičnih zločincev. Splošno mnenje je, da imajo Ku Klux Klani svoje bogoskrunske roke vmes. Če je to vandalstvo čisti amerikanizem, za katerega se, kakor pravijo, bojujejo, potem že vemo kaka bo klanovska Amerika. Dežela, kateri je Bog napoti, je zapisana smrti.

Kako se znajo protestanti tolažiti. — Protestantski minister Dr. G. W. Benson se je na podlagi statistike povspel do trditve, da je 70 procentov Italijanov protestantov. Menda je hotel s tem dvigniti pogum zbeganih protestantskih ovčic, ki kljub vsemu "farbanju" vedno bolj spregledujejo, da se njih ladja potaplja. Češ, če je v papeževi hiši toliko protestantov, koliko jih je šele drugod, čemu ste tedaj maloverni. Na to njegovo gorostasno trditve je ka-toliški duhovnik Rev. G. F. Hickey ponudil \$1000, če more doprinesti dokaz resnice. A on lepo molči in samo sline požira po tisočaku. Najbrž je mož kaj slišal, da je pred leti protestantski škof

Henderson v Detroitu konstatiral, da je 70 procentov Italijanov versko brezbriznih. Če je vse tisto, kar je versko brezbrizno, protestantovsko, bi morebiti še kako “štimalo”, četudi je 70 odstotno malo previsoka številka. Sicer Italijani v celoti niso ravno znani kot najboljši katoličani. Je pač stara stvar, da cerkovnikova druž. najrajši sv. mašo zamudi. Za kake krivoverske sekte pa italijanska tla niso kaj pripravna.

PO DRUGIH KRAJIH:

Čudež ali kaj. V Italiji, škofija Foggia, živi še mlad, pobožni kapucin Peter da Pietralcina. Cela katoliška Italija ga pozna kot svetnika. Ta njegovo slava se je razširila že izven italijanskih mej. Samostan v katerem živi je naravnost oblegan od romarjev in radovednežev od blizu in daleč. Nismo babjevorni, da bi

vse, kar se o njem govori, vzeli za čisto resnico. Toliko je gotovo, da so pojavi, ki so z njim v zvezi, nekaj takega, kar je zaenkrat po naravni poti nerazložljivo. Mej drugim je stigmatiziran, to je rane ima, kakor sv. Frančišek in več drugih. Jeli so te rane in drugi čudni pojavi res nekaj nadnaravnega, kakor pri sv. Frančišku, ali nekaj naravnega, daši zaenkrat še nerazložljivega, se ne da ugotoviti. Tisoči so prepričani, da je vse nadnaravno, čudežno. Sv. cerkev pa, ki je glede tega silno previdna, daši se ji vedno očita babjeverstvo, se je po kongeragaciji sv. oficija, ki ji je bila stvar v presojo izročena, izrazila, da naj se o kakih čudežnih pojavih molči, ter pozvala vse verne, naj ne iščejo čudežev tam, kjer jih ni, ali vsaj niso gotovi.

Čehoslovaški muzej ver. Ko so razne sekte zvedele, kako rodovitna je Čehoslovaška za razno versko seme, oz. lutilo, so se kakor kobilice vrgle nanjo. V verskem oziru je ona zdaj evropska Amerika, pravi muzej raznih ver. Metodisti, Schwedenborgianci, Salvation Army, Irvingiani, Adventisti, Češki bratje, Huziti, Narodna cerkev, in ne vem še kakšne nerodne cerkve, vse se prizadevajo in mažejo na vse strani, da bi tamkaj zadnje sled katolicizma uničili. Državni krmilarji pa vse to mirno, da nekam za dovoljno gledajo, češ naj se le mej seboj tepo in grizejo, jih bomo lažje krotili. Ne pomislijo, da je verska edinost najboljša jamstvo za narodno in državno edinost, verski boji pa največji njun grobokop. Zgodovina tako uči in ona je priznana najboljša učiteljica, samo malo učencev ima.

R A Z N O .

1.) DOPIS.

Sele zdaj smo dobili iz Clevelanda poročilo, da je bil ondi na cvetno nedeljo od avtomobila smrtno zadet naš rojak Mr. Frank Oblak. Proti polnoči se je vračal od neke seje proti domu. Nesreča je hotela, da je ob prehodu čez cesto pridrl avto, ga podrl in na mestu ubil. Dr. Mally, ki ga je spoznal, je hitro tekel obvestiti njegovo ženo. Lahko si mislimo, kako strašna je bila ta novica za ženo o polnočni uri. Edina tolažba zanjo je bila zavest, da je bil rajni dober, veren mož, večletni naročnik in prijatelj Ave Marije. Zato po pravici upa, da mu je bil Bog na Marijino priprošnjo milostljiv sodnik. Vsem naročnikom Ave Marije ga priporočamo v molitev. Družini pa, ki je na tako tragični način zgubila dobrega očeta naše iskreno sožalje.

2.) ZAHVALE:

Zaobljubila sem se, da se bom javno zahvalila prebl. Devici Mariji, ako mi izprosi ljubo zdravje. Ker Ona ni preslišala moje prošnje, me veže dolžnost, da spolnim svojo obljubo, kar s tem hvaležnega srca storim. Priložena \$2. sta v podporo lista.

Frances Gliha, Varrensville, O.

Prisrčna hvala in zahvala presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu za zadobljeno zdravje. Pošljem \$2 za Glasnik teh presv. Src.

Naročnica, Sheboygan, Wis.

V težki zadevi sem se obrnila k Mariji in sv. Jožefu naj mi do ljubega Jezusa izprosi potrebno pomoč. Ker sem bila uslišana, se čutim dolžno v spodbudo in zaupanje drugim to javno povedati in se zahvaliti.

Barbara Strucel, Calumet, Mich.

Primorana sem bila se podvreči operaciji. Predno sem odšla pod nož, sem se polna zaupanja obrnila na Marijo, naj mi izprosi srečno operacijo. In res se je dobro posrečila. Naj bo Mariji za to izrečena zahvala. Prilagam \$1 v podporo listu.

Neimenovana..

Jaz in moja nečakinja sve bili bolni.

Jaz sem se morala celo podvreči operaciji. Zaupljivo sem se obrnila na prebl. Devico Marijo, naj obema zopet izprosi ljubega zdravja, ako je volja božja. Hvala Bogu in Mariji, prošnja je bila uslišana. Iz hvaležnosti darujem \$2 za razširjanje lista.

Mrs. Kat. Perme, Cleveland, O.

Obljubila sem Mariji preč. Devici in presv. Srcu Jezusovemu, da se bom javno zahvalila, ako bom uslišana v svojih molitvah, za kar sem ju prosila. Ker sem bila res uslišana, s hvaležnim srcem spolnujem svojo obljubo.

R. S.

Moja hčerka je bila hudo bolna. Obljubil sem za sv. maše k Mariji Pomagaj in bil uslišan. Zato vam pošljem za dve sv. maši pri Mariji Pomagaj.

Joe Mehle, Chisholm, Minn.

Tudi jaz sem dolžna presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu zahvale, ker sem bila uslišana, ko sem se k njima zatekla.

Mary Petelin, Braddock, Pa.

V zahvalo za uslišano prošnjo pošljem za eno sv. mašo, ki naj se bere pri Mariji Pomagaj na Brezjah. Prilagam mali dar v podporo lista.

M. Šivic, Forest City, Pa.

Prisrčna hvala prebl. Devici vedni Pomočnici za ljubo zdravje. Naj bo s to zahvalo spolnjena moja obljuba, da se bom očitno zahvalila.

Josipina Pintar, Burgestown, Pa.

3.) ZA SV. MAŠE K MARIJI POMAGAJ:

Agnes Jordan, Willard, Wis. za duše v vic. 2 (2); Fr. Stumbel, Cleveland, O. po nam. 2 (2); Agnes Smuk, Cleveland, O. po nam. 2 (2); Jos. Buški, Pittsburgh, Pa. v zahv. 2 (2); Gerturd Lindič, New Yark, N. Y. po nam. 2 (2); Mary Grahek, Calumet, Mich. za zdrav. 5 (5.50); Joseph Herauer, po nam. 1 (1); Ana Otawic, po nam. 2 (2); Joseph Drashler, po nam. 3 (3). Anton Perše, Coketon, W. Va. po nam. 5 (5); Ana Hribar, Nashwauk, Minn. za zdr. 1 (1); Frances Svet. N. Chicago, Ill. v zahv. za usl. proš.

5 (5); Neimenovana, Cleveland, po nam. 5 (5); M. Šivic, Forest City, Pa. po nam. 1 (1); Ivana Kastelic, Ely, Minn. po nam. 14 (14); Joe Mehle, Chisholm, Minn. za zdrav. hčerke 2 (2); Frances Zupančič, Aurora, Minn. po nam. 1 (1); Mary Virant, Leoneth, Minn. za zdr. 1 (1); Mary Petelin, Braddock, Pa. po nam. 1 (1); Josipina Anžlovar, Broocklyn, N. Y. za pok. Ern. 3 (3); Ista : za zdr. v dr. 2 (2); Friderik Novak, Kansas City, Kans. za zdr. 10 (10).

UREDNIŠKI KOTIČEK:

Večkrat se zgodi, da katera svojega bolnega otroka, ali kateregakoli svojega dragega priporoči v molitev. Ker se pa tudi zgodi, da mora priporočilo cel mesec čakati, predno je je mogoče objaviti, taka priporočila opuščamo, ker mej tem dotični navadno ni več bolan. Ali umrje, ali ozdravi. Pač pa ima urednik navado, da se vsaki dan pri sv. maši posebej spomni vseh priporočenih na Ave Marijo. Toliko v pojasnilo, da boste vedeli, zakaj takih priporočil navadno ne priobčimo. — Te dni smo dobili za dve sv. maši, ena naj bi se brala na Zaplazu, druga pa v Štangi, pri sv. Antonu. Ker je neprilичno samo po \$ dolar okrog pošiljati, s tem še druge nekdanje štangarske in zaplaške romarje pozivljemo naj še za kako sv. mašo pošljejo, da jih bomo vsaj nekaj poslali.

DAROV ZA AVE MARIA.

Mrs. M. Bevc, Canonsburg, Pa. Za koledar \$5.00, za list \$2.00, skupaj \$7.00; Mrs. A. Virant, Lorain Ohio. \$5.00. Rev. V. Mihelič, Smock, Pa. \$4.00; Rose Kavas, Porter, Ind. \$3.00; Mary Mencinger, Cleveland, Ohio \$2.50; Mrs. Frances Gliha, Carrensville, O. \$2.00; Neimenovana, Shebaygan, Wis. \$2.00; A. Kranjec, Barberton, O. \$1.75; A. Tomšič, Canonsburgh, Pa. \$1.00; Mary Božič, Pueblo, Colo. \$1.00; Mary Skerl, Worcester, N. Y. \$1.00. Po 50c.: M. Šivic, Forest City, Pa.; Mary Brozich, E. Helena, Mont.; Barbara Strucel, Calumet, Mich.; Agnes Bratelj, Cleveland, Ohio; Cath. Perme, Cleveland, Ohio.

NAŠ STRIČEK

Dragi otroci: Gotovo me že težko čakate, ko sem se zopet nekaj zamudil. Bil sem zelo bussy. Nekaj pisem prinesem danes, drugi pa malo počakajte, saj boste kaj ne?

Vaš

Striček.

Joliet, Ill. — Dragi Striček: — V listu Ave. Marija berem kako vam girls and boys pišejo zato tudi jast vam pišem jast hodim v slovensko šolo svete-ga Jožefa sem v fifth grade pa mamo dobro Sistro piše se Sestra Fernanda in pa mislim, da je nabolša sestra kar jih je ko naš tako lepo uči in tudi jast rad hodim v šolo in mamo tudi dobrega gospoda Father Butala nas uče Kateki-zem. To je moje prvo leto, da grem v slovensko šolo slabo pišem zato to je moje prvo pismo po slovensko zato sem bila v Williamson Iowa in tam sim hodila v public School in zdaj me so pa stariši tukaj poslali da bom šla v Kato-liško šolo zdaj sem pri Grandma and Grandpa in oni za meni skrbe. prav le-po pozdravljam

Celio Bizjak.

Draga Cecilia: — Kako je lepo, da si se v tako kratkem času toliko naučila slovensko in da si imela pogum pisati slovensko. Vidite, girls and boys, kako je to lepo. Zakličimo vsi: "Three cheers za našo Cecilo!"

**Tvoj Striček.
Greaney, Minn.**

Dragi striček in usi moji patnari: — Že dolgo se nisem z vami pomejnila al bise rada zdej malu unadela 27 bom prvu svetu obhajilu prejela in moji brat lujize prosim de molite zame in jest bom za vas pozdravim use in našiga strička jest bom molila zavav. Pošlem za šmarnice 25c.

Mary Flake.

Draga Mary: — Kaj še nisi zmrznila tam na severu? Medvedi te tudi še niso pojedli. No, me veseli Mary, da si še vedno pridna in da si bila pri prvem sv. obhajilu. Sedaj bosta morala pa ti in Lojze iti velikrat. Vsakokrat, kadar gospod pridejo na Greaney. Kaj ne da bosta. Pozdravljena.

Vajin striček.

Milwaukee, Wis.

Dragi striček: — Tudi jaz bi se rada pridružila na Vaš korner.

Jaz sem prišla iz starega kraja pred dvem leti iz Štajerskega.

Jaz hodim v Publik šolo. Krščanski nauk se hodim učiti v slovensko cerkev. Imamo dobrega in pridnega župnika in jaz tudi spoznam da me učiteljica rada ima.

Jaz sem bila pri sv. Birmi na West Allis, nov. 5. -922.

To je moje prvo pismo. Prosim vas ne vržite moje slabo pismo v koš.

S pozdravom

Emma Koropec, 378 Greenfield Ave.

Draga Emma: — Kakor vidiš nisem vr-gel pisma v koš. Nasprotno vesel sem ga bil. Le še večkrat piši, da ne boš pozabila slovenščino.

Tvoj striček.

Indianapolis, Ind.

Dragi striček: — Hou are you getting along Father? I am just feeling fine and hope you are the same. I go to Holy Trinity Scool and Church. I am in the 6th Grade. We have two priests in our parish, one is named Father Cyril, the other Father Albert. Father Cyril is our Pastor, they are both good priests. One our Sisters in school died Jan. 30, 1923, his name was Sister Cordula. The little children of our Church are going to receive First Holy Communion on May the 6th. Best regard from all.

Good bye Father Your Friend,

Mary Banich.

Draga Mary: Zveselila si me s svojim lepim pismom. Še bolj bi me pa bila zveselila, ko bi bila ti pisala sloven-sko. Daj, Mary, poskusi pisati slovensko in zveseli svojega

Strička.

Joliet, Ill.

Dragi striček: — Predno vam nadalje pišem Vas Lepo pozdravim in vam Pišem Prvikrat in vam naznanim, da sem zdrava in vesela ker mi Bog da Lubo zdravje vam naznanim da bom šla Prvikrat k Svetem Obhajilu vam Oblubim Dabom Vaša Pridna

Anna Marchek.

Draga Mary: Zelo si me zveselila s svojim pismom. Upam, da si mej tem časom že bila pri sv. obhajilu in da si tudi molila za svojega čstrika.

Ely, Minn.

Dragi mi Striček: — Spet sem se enkrat oglasila s te naše mrzle minesote da ne boste mislili da smo že vsi zmrznili tukaj na Ely ki se tako malo oglašajo ti naši otroci iz Ely bom jaz Vam malo napisala sedaj smo imeli plej za našo cerkev jaz sem bila tudi in moja sestra Olga in vam povem da smo prav dobro naredili posebno mi mali feru dragi Striček še to Vam naznanim da mi je moj bratec Franki umrl pretečeno leto Vsi smo ga radi imeli kar pozabit ga ne moremo bil je star osem let umrl je za vročinsko bolezen šest tednov je bil bolan kaj pa Vi ste zdravi sem brala da ste Bolani bom molila za vas Da bi še dolgo časa pisali tako lepi Ave Sedaj Vas lepo Pozdravim Moj Ata in Mama.

Mary Zbashnick.

Draga Mary: — Me veseli, da si tako pridna. — Mi je jako žal, da ti je umrl bratec. Je šel pa v nebesa, kjer za te molijo. Da bil sem nekaj bolan, pa ste moji darlings toliko molili za me, da sem zopet ozdravel. Hvala tudi tebi, Mary, da si molila za me. Jaz bom pa za te. — Tvoj striček.

Cleveland, O.

Dragi striček: — Zopet se oglašim na vaš korner Že dolgo časa nisem pisala. Zadnega majnika sem prosila Marijo da bi enega naročnika dobila in sem bila uslišana enega dosmrtno naročnika.

Rose Preluga.

Draga Kristina: — Marija naj ti poplača, ko se toliko trudiš za njen list. Sedaj si poslala celo dosmrtnega. Vidite otroci, kako pridna je Kristina in koliko priden otrok lahko naredi. — Pozdravljena prav lepo — Tvoj striček.

Cleveland, O.

Dragi striček: — Prišel je čas, da vam napišem en par vrstic. Dam vam vediti kako smo veseli, ko smo enkrat vas vidli v naši cerkvi vsem so solze v oči prišle tako smo bli veseli. Moj brat je ministriral pa je povedav da ste me pozdravit pustili. Sem šla prec zvečer iskati naročnika in sem enega dobila. Pa bi še rada dosmrtnega naročnika. Vas prosim, koliko stane zdaj dosmrtni naročnik?

Z Bogom, dragi striček.

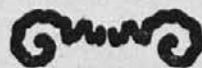
Good bye and gook Luck your niece

Christine Zakrajšek.

(P. S.) One thing I would like to ask you how long you are away from Cle-veland?

Draga Kristina: Tudi jaz sem bil vesel, da sedaj poznam tudi tvojega brata. — Šestnajst let sem proč. — Hvala ti za tvojo pomoč pri razširjanju lista. Marija ti bo gotovo plačala, kar storiš za njeno čast. Pozdravljena!

Tvoj striček.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

1.) **Vprašanje (poslano):** Kaj je prav za prav s pisatelji in spisi, ki so od katoliške cerkve na indeksu? Da je katoličanom pod smrtnim grehom prepovedano jih brati? Ali sta res oba Aleksandra Dumasa na indeksu? Kako je mogoče, da bi bili tako krasni romani, kakor sta "Grof Monte Christo" ali pa "Trije mušketirji" prepovedani kot pohujšljivi? Ali sta res ruska pisatelja Gorkij in grof Tolstoj na indeksu? Vsi njihovi spisi? In pa Viktor Hugo, M. Zeuacov (Kraljevi vitez), France Anatole, ki je enkrat prejel Noblovo nagrado, (Kuhinja pri kraljici gosji nožici in "Pingvinski otok")? Mislim, da bi ne bilo odveč, ako bi o priliki več o tem spregovorili.

Odgovor: Res se nam je doslej zdelo odveč o takih stvareh v našem listu razpravljati. Vedeli smo sicer, da imamo tudi mi nekaj prevodov prepovedanih knjig, vedeli tudi, da imajo eno ali drugo i male slovenske knjigarne v Ameriki na razpolago. A smo bili mnenja, da jih naročajo samo taki, katerim je deveta briga, ali so dovoljene ali ne. Kaj smo neki hoteli takim o indeksu govoriti. Zdaj, ko ste nas Vi naravnost vprašali, in kolikor morem iz Vašega pisma soditi iz dobrega namena podregali, naj tudi o tem kaj spregovorimo, se nam zdi, da ne bo odveč, če glede tega malo razbistrimo pojme. Upamo, da tudi ne bo zastoj.

1. **Kaj moderni mislijo o indeksu.** Indeks — seznam od Cerkve prepovedanih knjig, je v očeh modernih "prosvitljencev" približno to, kakor kakemu mestnemu gigerlu kmetške jerhaste hlače, ali kaki ameriški koketki naša starokrajaska ruta. Za pust bi si ju še nadela, sicer imata pa le pomilovavni nasmehe zanju. Da, prav nič več ni modernim "naprednjakom" indeks prepovedanih knjig. Žalostna ostalina, zarujavele vezi, s katerimi je Cerkve v srednjem veku vezala po svobodi in napredku koprnečega duha. Že Zola je v svojem "Rimu" te nazore strnil v sledeči opis indeksa: "Obsodbe indeksa že dolgo časa

mej duhovniki niso drugega, kakor boj z gorjačami v temi . . . indeks, gnezdo kovarstva, studenec zlorab . . . krivičen in otročji, sovražen in aboten, starikav, onemogel . . . orodje najgrših strasti, kovarstva, sovraštva, maščevavnosti... grozovlade . . . ječa misli, zavora bodočnosti, smrt vsega napredka." Starokrajški "Slovenski narod" je pred leti (1897. št. 129.) z indeksom takole lopil po "klerikalcih": "Da, klerikalizem je polip z neštevilnimi sesalkami, s katerimi duši in mori povsod na svetu pravo umetnost in vsako svobodomiselnost. Ena glavnih njegovih sesalk je — indeks." Danes je to vsesplošno mnenje takih, ki so se od vere in cerkve osamosvojili. Pa tudi takim, ki se še niso skregali z njima, se vedno bolj zdi coklja napredka. Tudi Vam Mr. Bukovinski, ali kako je že Vaše pravo ime, je menda že bolj nekak parkelj, s katerim bi se odraslih ne smelo strašiti, ker se mu le pomilovalno smejejo. Taki in podobni gorostasni pojmi o indeksu pričajo, da so razni moderni mazači z njim isto storili, kakor kak pleskar, ki se spravi nad umetniško podobo, da jo "popravi." Skušajmo tedaj omet teh mazačev odstraniti, da se nam zopet pokaže prava podoba indeksa.

1. **Kaj je indeks v resnici?**

Materino navodilo otrokom, česa se naj varujejo, ako si nočejo zastrupiti duše. Vsak količkaj kulturni narod ima mej svojo popularno literaturo tudi knjige, iz katerih se lahko pouči, kaj mu narava nudi koristne-

ga in kaj škodljivega. Tudi mi Slovenci smo že tako visoko. Imamo indekse, sezname, zdravilnih zelišč in užitnih gob, imamo pa tudi indekse naših škodljivih rastlin in strupenih gob. Jeli kdo proti takim indeksom? Nihče, si ne upa, predobro ve, da bi ga vsak pameten imel za sovražnika najpotrebnejše ljudske izobrazbe, ki jo zahteva samobramba telesnega življenja. Mati cerkev pa naj bi ne imela pravice dati svojim otrokom v roke indeksa, seznam strupenih rastlin in gob slabih, strupenih knjig, ki jim lahko otrujejo dušo? Ne samo pravico, celo dolžnost ima. Ako bi ona tega ne storila, bi ne bila mati, ampak brezbrizna mačeha, kateri ni mar otrok, ki niso kri njene krvi. Da, v tem slučaju bi se ji po pravici lahko očitalo, da drži ljudstvo v sponah nevednosti in nazadnjaštva. Po vsej pravici bi se ji lahko predbacivalo, da se ne zaveda svojih dolžnosti, ki jih je prejela od Kristusa. Njena sveta naloga je, njegovo dedščino, zaklad resnice, neokrtnjen in neoskrunjen ohraniti, ter svoje in božje otroke napajati s kristalno studenčnico resnice, ne pa z umazano kalužo laži. Ker se je Cerkev te svoje dolžnosti vedno zavedala in kot dobra, skrbna mati svoje otroke pridno svarila pred takimi umazaniami in zastrupljenimi kalužami, slabimi knjigami, ki zlasti danes rasejo, kakor gobe po dežju, zato je sovražnica napredka in coklja izobrazbe. Če to ni stansko natolcevanje, sploh ne vem kaj je. (pride še.

EDWARD V. SOURBIER

Edini katoliški pogrebnik

V STEELTONU

se priporoča Slovencem in Hrvatom

Na uslugo podnevi in ponoči

Bell Phone: 191

Front & Swatara Streets

STEELTON, PA.

IMENIK KNJIG

KI SE DOBE V ZALOGI KNJIGARNE EDINOST

1849 West 22nd Street

Chicago, Ill.

MOLITVENIKI.

ANGELSKA SLUŽBA za dečke (kako se streže pri sv. maši)	\$.05
Bodi moj naslednik	\$ 1.00
Bog med nami	1.00
DEVICA VERNA, šmarnice	.98
Dobra spoved	-.05
DUHOVNI BOJ	1.00
DUŠA POPOLNA	1.00
DUŠA SPOKORNA	1.00
IZ DUHOVNE zakladnice Tomaža Kempčana	.45
Mala zakladnica	.10
MOJ TOVARIS	1.00
Marija Varhinja nedolžnosti, usnje	1.25
Nazaret	1.00
NEBEŠKA Hrana I. in II. zv. a \$125.	2.50
Obhajilne molitve, broš.	.05
OBREDNIK DR. NAJSV. IMENA	.35
OBREDNIK Krščanskih Mater	.35
OBREDNIK za III. red sv. Frančiška	.85
PRIPRAVA NA SMRT	1.25
Rajski glasovi, usnje	1.25
Rajski glasovi, vatirano usnje	1.50
Skrbi za dušo, usnje	1.25
Skrbi za dušo, vatirano usnje	1.50
SV. KRIZEV POT	.15
SV. ROŽNI VENEC	1.00
ŠMARNICE, Voljdi	.95
ŠMARNICE, L. Skučca	.95
ŠMARNICE arskega šupnika	.95
Večna molitve	1.25
VODNIK III. reda	.35
Sedemnedeljska pobožnost na čast Marije 7 žal.	.10

ANGLEŠKI MOLITVENIKI.

KEY OF HEAVEN, molitvenik pripraven za vsakogar priročne oblike v različnih vezavah, cena — od 60c. do	2.00
THE CHILD'S PRAYER-BOOK molitvenik za otroke, cena — od 25c. do	1.50
THE DEVOUT CHILD, mali molitvenik za otroke	.16
THE YOUNG MAN'S GUIDE, molitvenik za mladeniče	1.50
THE YOUNG GIRL'S GUIDE, molitvenik za dekleta	2.00
VISIT TO THE MOST HOLY SACRAMENT, molitve za vsak dan v mesecu, pripraven za vsakega kristjana	1.50

Poleg navedenih, sprejemamo naročila za vse angleške molitvenike, ki jih je mogoče dobiti pri večjih knjigotlačih.

HRVATSKI MOLITVENIKI.

VRTEC GOSPODNI, vezan v usnje	\$ 1.00
RAJSKI CVJETOVI, vezan v usnje	1.00
UTJEHA STAROSTI	1.25
SLAVA BOGU, črna koščena vezava	2.00
SLAVA BOGU, vatirano usnje	1.75
PUT V NEBO, od \$1.75 do	2.00
ZVONČEC, navadna vezava	1.00
ZVONČEC, vatirano usnje	1.50
ZVONČEC, črna koščena vezava s okrašavo	2.00
ZVONČEC, vatirano usnje s okrašavo	1.75

NABOŽNE KNJIGE:

DUHOVNE VAJE ZA DUHOVNIKE, Urban Nešmah, trdo vez.	\$ 1.00
JEDRO KATOLISKEGA NAUKA, trdo vez.	.95
KRALJESTVO BOŽJE NA ZEMLJI	.45
KRISTUSOVO TRPLJENJE	.45

KRISTUSOVO ŽIVLJENJE IN SMRT

I. in II. del a 75c.	1.50
Lurški čudeži	.95
MOLIMO, ali najpotrebnejši nauk	.16
MESIJA	.35
NA NOGE V SVETI BOJ	.35
NEBEŠKA KRONA	.45
NEVESTA KRISTUSOVA	.50
OD BLAGOSLOVIL	.75
O SV. CIRILU IN METODU	.45
PAMET IN VERA	.25
PASTIRSKI LISTI	.25
RED ZA LJUDI šiveče med svetom	.25
SLOV. GOFFINE, kratka zgodovina cerkvenega leta trd. vez.	2.00
SLOV. GOFFINE, kratka zgodovina cerkvenega leta meh. vez.	1.50

Spolnui zapovedi, dve knjigi

a 50c.	1.00
SV. EVANGELIJ IN DEJANJE APOSTOLOV	1.50
SV. VINCENCIJ, trdo vez.	.75
TEMELJI KRŠČANSTVA	.50
UMETNOST V BOGOCASNI službi	1.00
VODNIK MARIJANSKI	.75
VZORNICI I. SV. OBHAJILA	1.00
ZGODBE SV. PISMA, obsegajoče 18. zv. posamezni zv. 20c. ako se naroči vseh 18 zv. skup. stane	3.00
ZIVLJENJE G. JEZUSA KRISTUSA, mala izdaja	.35
ZIVLJENJE SVETNIKOV, dr. J. E. Zore	.50
ZIVLJENJE SVETNIKOV, Matija Torkar, velika izdaja II.	2.00

POEZIJE IN PESMI:

BISERNICE	\$.75
CERKVENA pesmarica, A. Berk	.50
CERKVENA pesmarica, L. Dollnar	.50
CVETJE NA POTI ŽIVLJENJA, M. Elizabeta	.75
IZ MOJE CELICE, M. Elizabeta	1.00
PESMI, J. CIMPERMAN	.75
POEZIJE, F. Levstik	1.00
PSALMI	.75
SOTOR MIRU	.75
VALENTIN VODNIK, svojemu narodu	.25
ZA SOLNCEM, G. Strniša	.85

RAZNE KNJIGE IN SPISI

AJDOVSKI GRADEC, J. Tomičnik	.20
AMERIKA IN AMERIKANCI, J. V. Trunk, v zvezkih, meh. vez.	1.00
AMERIŠKI SLOVENCI, kaj hočemo, A. Tomec	.95
APOLOGETIČNI GOVORI	.50
FRANC PIRC, življenjepis	.35
FRIDERIK BARAGA, meh. vez.	.45
III. SLOV. KAT. shod v Ljubljani	.35
KATOLISKI SHOD v Ljubljani	1.00
KITAJCI IN JAPONCI	.45
KOLENDAR DR. SV. Mohorja 1921	.30
KRISTOF KOLUMB, odkritelj Amerike	.45
MILOSRDNOST DO ZIVALI, za mlade in stare	.25

Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov

Kratka zgodovina slov. Slovstva	1.00
KRŠČANSKO N. RAVOSLOVJE	.75
NARODNO GOSPODARSKI esaji	.35
NASA DRAVA	.75
NASA POTA, I. in II. vs. oba	.40
Ob 50 letnici Dr. Janeza Kreka	.25
OBČINSKO POSREDNIŠTVO	.75
OSNUTEK — Slov. nar. gospodarstvo	.45
OSMERO BLAGROV, nauk za srečno življenje, vezan	1.00
O SV. CIRILU IN METODU	.50
PETER BARBARIČ	.35
PODOBE IZ MISLIJSKIH dehal	.30
POGLED V NOVI SVET	.45

PRILIKE P. BONAVENTURA	.35
SLOVENSKI ŽUPANI	.25
Več luči, dva zvezka	.20
SVETA RUSIJA	.45
VOJSKA IN MIR	.45
VZORI IN BOJI, Joža Debeve, trdo vez.	2.00
ZGODOVINA BREŽIŠKE šupnje	.95
Zgodovina cerkijanske fare	.50
Zgodovina fare ljubljanske ško fije	.45
Zgodovina novejšega slovenskega slovstva II knj.	1.25
Zgodovina Slov. Slovstva II. del	1.25
Zgodovina srednjega veka	.75
ZMISEL SMRTI	.75

POUČNE KNJIGE.

Domači zdravnik	.75
Domači živinozdravnik	.75
Grofenaun, Slov. čitanka za srednje šole	.75
Nauk o čebelarstvu	.50
Pevska šola	1.25
Pregledna karta S. H. S.	.25
BESEDNJAK, angleško-slovenski, Dr. F. J. Kern	\$ 5.00
DRŽAVLJANSKI KATEKIZEM, pouk za dobavo državljankega papirja	.10
DRUSTVENI GOVORNIK	1.00
GOSPODARSKI NAUKI	.50
GOSPODINJSTVO	1.00
GRŠKO-SLOVENSKI slovar, A. Dokler trd. vez.	3.00
HIGIJENA NA KMETH	.75
KAKO SI OHRANIMO ljubo zdravje	.25
KATEHEZE ZA PRVENCE	.35
Knjiga uradnih vlog	.75
KNJIGOVODSTVO	.25
KRATKA KATEHETIKA	.20
KUBICNA KACUNICA	.75
MLADENIČEM, prevz. škof Jeglič	.40
NASVETI ZA HIŠO IN DOM	.75
NEMŠČINA BREZ UČITELJA	.45
OSNOVA PRAVILA ZA ZDRAVJE MALARIJE	.10
OBČINSKI RED	.45
PERUTNINAR	.20
DROBNI NACRTI ZA POUČEVANJE VEROUKA	.25
POSTNO IZRAZOSLOVJE	.25
POUK ZAROCNEM in zakonskim.	.65
PRAKTIČNI (hitri računar, vez. v slov. ali angleškem jeziku	.75
PRAVILA ZA OLIKO	.75
PRAVOSLOVJE	.45
RABOJEMNO PRAVO	.45
REJA DOMAČIH ZAJCEV	.45
ROČNI SPISOVNIK	.35
SLOVARČEK k Ovidijevim pesmim, Dokl.	.75
SLOVENSKE besede v slovenščini	.75
SLOVENSKI PRAVOPIS	.50
Sadno vino ali sadjevec	.50
UČITELJ v boju proti alkoholizmu	.45
UMNA ŽIVINOREJA	.45
ZAZNAMEK OKRAJŠAV korespondenčnih pism	1.00
ZDRAVILNA ZELIŠČA	.45
ZENINOM IN NEVESTAM	.25